

Załącznik Nr1
do Uchwały Rady Miejskiej
w Kwidzynie Nr XXVIII/232/05
z dnia 25.01.05r.

Program Rewitalizacji Miasta Kwidzyna

Kwidzyn, styczeń 2005

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	1
WSTĘP	3
Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe	4
Cel działania.....	4
Uzasadnienie działania.....	4
Opis działania.....	5
Poddziałanie 3.3.1. Rewitalizacja obszarów miejskich	5
Poddziałanie 3.3.2 Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych	8
CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA TERENIE MIASTA	11
Zagospodarowanie przestrzenne	12
Granice stref ochrony konserwatorskiej	13
Uwarunkowania ochrony środowiska	15
Własność gruntów i budynków.....	16
Infrastruktura techniczna	17
System transportowy	17
Ocena systemu transportowego Kwidzyna.....	17
Gospodarka wodno-ściekowa	18
Ocena gospodarki wodno-ściekowej Kwidzyna.....	19
Gospodarka odpadami.....	20
Ocena gospodarki odpadami w Kwidzynie	20
Gospodarka energią.....	21
Ocena gospodarki energią w Kwidzynie.....	21
Gospodarka	22
Główni pracodawcy / struktura i trendy.....	22
Identyfikacja problemów	23
Sfera społeczna	24
Struktura demograficzna.....	24
Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji	26
Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych	26
Struktura organizacji pozarządowych.....	27
Oświata	28
Ocena funkcjonowania oświaty.....	28
Bezpieczeństwo	29
Ocena stanu bezpieczeństwa na terenie Kwidzyna	29
STRATEGICZNE DOKUMENTY DOTYCZĄCE ROZWOJU PRZESTRZENNO - SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU	32
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego	32
Program Rozwoju Województwa Pomorskiego	33
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego	34
Program Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna	35
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kwidzyna	37

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

Uwarunkowania polityki przestrzennej, wyznaczone w Studium	37
Wybrane, generalne kierunki polityki przestrzennej, wynikające ze Studium.....	38
Wybrane, generalne zadania realizacyjne.....	38
ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	40
Podstawowe definicje.....	40
Cele rewitalizacji	40
Podmioty programu.....	41
Podokresy programowania 2005-2006 i lata późniejsze	41
Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru	41
Charakterystyka obszaru rewitalizacji	42
A. Zespół dawnych koszar wojskowych przy ul. Grudziądzkiej	42
Tło historyczne.....	42
Stan aktualny i potrzeby	43
B. Zespół dawnych koszar wojskowych przy ul. Kościuszki	44
Tło historyczne.....	44
Stan aktualny.....	45
C. Obszar Starego Miasta.....	45
Tło historyczne.....	45
Stan aktualny.....	47
D. Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe "Miłosna"	48
Tło historyczne.....	48
Stan aktualny.....	50
E. Fragment osiedla Zatorze I.....	51
Tło historyczne.....	51
Stan aktualny.....	52
F. Rejon ul. Malborskiej	52
Projekty rewitalizacyjne.....	52
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.....	55
PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2005 – 2006 I NA LATA NASTĘPNE	56
SYSTEM WDRAŻANIA.....	58
SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	59
System monitorowania i oceny programu rewitalizacji	59
<i>Public Relations</i> programu rewitalizacji.....	60

WSTĘP

Zajęci problemami bieżącymi często nie zastanawiamy się nad wizją miasta za 10 - 20 lat. W Unii Europejskiej, wbrew wcześniejszym opiniom, gospodarka rynkowa i rozwój gospodarczy, w tym rozwój miast jest procesem planowanym. Budowane są strategie rozwoju, najpierw narodowa, następnie regionalna a w końcu lokalna. Te ostatnie są szczególnie nam bliskie, gdyż opisują działania, które należy podjąć, żeby przyszłość, standard życia w naszym najbliższym otoczeniu był znacząco lepszy. Tworzenie i realizacja strategii jest warunkiem podstawowym do udzielenia pomocy ze strony Unii Europejskiej.

Według specjalistów Stowarzyszenia Forum Rewitalizacji - rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Obejmuje ona kompleksowe działania techniczne, społeczne i ekonomiczne mające na celu przywrócenie dawnej świetności oraz zapewnienie rozwoju określonego obszaru: dawnych dzielnic miejskich, terenów poprzemysłowych i powojkowych oraz "blokowisk".

Programy rewitalizacji są traktowane także jako jedna z dróg rozwiązania problemu niskiego standardu mieszkaniowego w istniejących zasobach mieszkaniowych. Problematyka rewitalizacji obejmuje też humanizację osiedli budowanych z wielkiej płyty oraz działania restrukturyzacyjne na terenach poprzemysłowych i powojkowych. Do istotnych, pozytywnych wyznaczników koncepcji rozwiązywania sytuacji kryzysowych poprzez rewitalizację należą: zachowanie walorów historycznych danego obszaru, podkreślenie jego unikalności i kolorytu lokalnego, działanie w zgodzie z potrzebami i wartościami danej społeczności, przy jej aktywnym udziale w przygotowaniu i realizacji programów rewitalizacji. Programy rewitalizacji obejmują najczęściej historyczne centra miast. Programy oparte na założeniu, że wspólne inicjatywy i działania władz lokalnych i mieszkańców, instytucji zlokalizowanych na danym terenie oraz innych zainteresowanych partnerów, pozwalają na osiągnięcie większych efektów rzeczowych oraz większą akceptację społeczności lokalnej. Prowadzi to do rozkwitu społeczno-kulturalnego i gospodarczego rewitalizowanego obszaru i całego miasta.

Wsparcie i dynamizacja programów rewitalizacji ma podłoże w dokumentach rządowych określających strategię rozwoju i politykę zagospodarowania przestrzennego. Jednym z celów Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest "tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską". Jednym z priorytetów polityki rozwoju regionalnego do 2006 r. jest wsparcie obszarów wymagających aktywizacji i zagrożonych marginalizacją. Do tematyki rewitalizacji odnoszą się również strategie rozwoju województw i programy Unii Europejskiej.

Ważnym aspektem procesu przygotowywania planów rewitalizacji a wręcz warunkiem jego powodzenia jest uspołecznienie, szczególnie w obszarach o wartościach historycznych. Włączanie obywateli miasta w proces projektowania i przekształcania środowiska życia ma swoją tradycję i korzenie sięgające lat 60-tych. Od tamtej pory w wielu krajach systematycznie wdrażających udział mieszkańców w kreowaniu środowiska zamieszkania wzrasta poziom i jakość życia. Zaangażowanie ludzi w proces podejmowania decyzji w celu doskonalenia planów i realizowanych inwestycji ważne jest na każdym etapie. Problemy rozpoznane można rozwiązywać skutecznie wyłącznie w oparciu o dialog wszystkich uczestników procesu rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Miasta Kwidzyna ma na celu stworzenie odpowiednich ram dla programów i projektów odnowy zdegradowanych obszarów miejskich, planowanych do zrealizowania w najbliższych latach. Jest on konsekwencją polityki państwa, wyrażonej w Narodowym Planie Rozwoju. Narodowy Plan Rozwoju jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów jako wytyczna do koordynacji działań oraz narzędzie do wspomagania podmiotów gospodarczych i samorządów w dziedzinie rozwoju ekonomicznego i społecznego. Zapisy Narodowego Planu Rozwoju obejmują odniesienia regionalne w postaci Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Jego kontynuacją jest przygotowany przez Urząd Marszałkowski „Program rozwoju województwa pomorskiego na lata 2001-2006”.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) jest jednym z siedmiu programów operacyjnych, które służą realizacji Narodowego Planu Rozwoju/Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006 (NPR/CSF). Program ten określa priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, które są uruchamiane z udziałem funduszy strukturalnych w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Na etapie wdrażania ZPORR jest zarządzany na poziomie krajowym przez

Ministerstwo Gospodarki i Pracy, co zapewni koordynację i jednolite stosowanie ustalonych reguł. Jednocześnie większość zadań realizacyjnych została powierzona podmiotom regionalnym tj. regionalnej administracji samorządowej (Urzędowi Marszałkowskiemu) w zakresie identyfikacji projektów oraz regionalnym oddziałom administracji państwowej (Urzędowi Wojewódzkim) w zakresie audytu, monitorowania, weryfikacji i potwierdzania płatności. Rozwiązanie takie ma charakter przejściowy, tzn. po nabyciu przez wszystkie podmioty doświadczeń i sprawności administracyjnej w realizacji działań współfinansowanych z funduszy strukturalnych w pierwszym okresie członkostwa Polski w UE, począwszy od 2007 r. nastąpi pełne przeniesienie odpowiedzialności za przygotowanie i realizację regionalnych programów rozwojowych na poziom samorządów wojewódzkich.

Jednym z priorytetów zawartych w ZPORR, jest Priorytet 3: Rozwój lokalny. W ramach tego Priorytetu, zdefiniowano szereg działań, w tym Działanie 3.3: Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne.

Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne

Cel działania

Celem działania jest zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej generujących miejsca pracy poprzez oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw, przy równoczesnej trosce o ochronę stanu środowiska naturalnego warunkującego zrównoważony rozwój gospodarczo-społeczny. Zasadniczym celem działania jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych poprzez:

- rewitalizację i odnowę zdegradowanych obszarów miast i dzielnic mieszkaniowych w miastach,
- rewitalizację obiektów i terenów przemysłowych, przez zmianę dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne,
- rewitalizację obiektów i terenów powojennych, przez zmianę z przeważającą dotychczas funkcji zabudowy powojennej na usługową, gospodarczą, społeczną, edukacyjną, zdrowotną, rekreacyjną i turystyczną.

Uzasadnienie działania

Na skutek procesów rynkowych wiele miast w Polsce utraciło dotychczasową bazę ekonomiczną w postaci ośrodków przemysłowych, bądź bazy wojskowej. W szczególnie trudnej sytuacji znalazły się miasta, których byt ekonomiczny opierał się niekiedy na funkcjonowaniu jednego zakładu przemysłowego zatrudniającego kilka tysięcy osób lub dużej jednostki wojskowej.

Nowym zjawiskiem w Polsce, lecz już dobrze rozpoznany w Europie, jest degradacja obszarów wielkomiejskich. Wiąże się ona z problemami degradacji społecznej, jak również degradacji majątku trwałego o wartości kulturowej, które uzewnętrzniają się w skali „sypialnianych” oraz przemysłowych dzielnic. Problemy te często wpływają na obniżenie, niekiedy znaczące, zainteresowania inwestorów całym miastem, a w skrajnych przypadkach nawet całym regionem.

Zjawisko to posiada poważne konsekwencje dla rynku pracy i możliwości rozwoju całych regionów. Wspólnymi cechami tych obszarów są m.in.: utrzymujące się długotrwale bezrobocie, niskie dochody, w których znaczna część stanowi pomoc socjalną, niski poziom wykształcenia ludności, patologie społeczne.

W wyniku wzrostu umiędzynarodowienia gospodarki oraz wdrożenia reguł gospodarki rynkowej w Polsce od początku lat 90-tych występuje również problem z branżami przemysłu, które wymagają restrukturyzacji. W stosunku do niektórych sektorów podjęto już głęboki proces restrukturyzacji, jednakże nadal brakuje regionalnie zorientowanych instrumentów polityki społeczno-gospodarczej oddziałujących nie tylko bezpośrednio na sektor, którego dotyczy proces restrukturyzacji, ale także na obszary w których przedsiębiorstwa są zlokalizowane. Obszary te cechuje koncentracja bezrobocia, zwłaszcza strukturalnego oraz patologii społecznych. Poza tym na obszarach takich występuje niski poziom przedsiębiorczości, brak czynników wzrostu, a ludność zamieszkująca te tereny pomimo dość dobrego poziomu wykształcenia charakteryzuje się

niedostosowaniem kwalifikacji do zmieniającego się rynku pracy. Infrastruktura techniczna znajdująca się na tych terenach, aczkolwiek rozwinięta, wymaga znacznych nakładów na modernizację.

Szczególnym problemem w Polsce jest także zagospodarowanie obiektów oraz terenów zajmowanych w przeszłości przez armię byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR). Należą do nich zarówno kompleksy obiektów w skład których wchodzi: koszary, szpitale, magazyny, jak i pojedyncze obiekty o charakterze militarnym – lotniska i porty. Pomimo upływu czasu (armia ZSRR opuściła teren Polski w 1992 r.) problem integracji tych obszarów i ich wykorzystania nadal nie jest ostatecznie rozwiązany. Podobny problem istnieje z zagospodarowaniem byłych baz Wojska Polskiego, które zostały opuszczone w wyniku przeprowadzanej reformy armii.

Opis działania

Cele wymieniane w Podstawach Wsparcia Wspólnoty oraz interwencje określone w ZPORR wykazują potrzebę stworzenia kompleksowego podejścia do kwestii trwałej peryferyzacji obszarów i marginalizacji dużych grup mieszkańców zdegradowanych społecznie i ekonomicznie miast i dzielnic miast oraz zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojkowych poprzez działania inspirujące rozwój nowych funkcji obszarów problemowych oraz przywrócenie terenom zdegradowanym utraconych funkcji społeczno-gospodarczych.

Projekty infrastrukturalne dotyczące rewitalizacji obszarów miejskich oraz terenów przemysłowych i powojkowych będą wdrażane w powiązaniu z projektami z zakresu żywienia gospodarczego oraz rozwiązywania problemów społecznych i ułatwienia przedsiębiorstwom prowadzenia działalności gospodarczej – poprzez dostarczenie im dogodniejszych warunków, uzupełniając tym samym działania podejmowane w ramach ZPORR Priorytetu 2 – „Wzmocnienie Regionalnych Zasobów Ludzkich” oraz Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich” i Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw”, a także Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. Wdrażanie projektów rewitalizacji miast i dzielnic miast w ramach tego działania wpłynie również na stworzenie potencjału dla przyszłej realizacji w Polsce Inicjatywy Wspólnotowej URBAN.

Rewaloryzacja urbanistyczna będzie polegać na wsparciu kompleksowych działań technicznych, takich jak: remonty, modernizacja infrastruktury podstawowej oraz rewaloryzacja zabudowy, poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i ruchu pieszego, zwiększenie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych, w tym renowacja obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na terenach rewitalizowanych.

Przyszłe projekty obejmować będą także działania na rzecz walki z patologiami społecznymi. Ich koncentracja na obszarach problemowych pozwoli na przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego pewnych grup, które w wyniku trudnej sytuacji na rynku pracy znalazły się na marginesie życia społecznego.

W ramach Działania 3.3. realizowane będą dwa poddziałania:

3.3.1. – Rewitalizacja obszarów miejskich;

3.3.2. – Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych.

Poddziałanie 3.3.1.

Rewitalizacja obszarów miejskich

W ramach tego poddziałania wspierane będą projekty, które będą wynikały ze zintegrowanych programów rewitalizacji społeczno-gospodarczej, przestrzennej i funkcjonalnej zdegradowanych: dzielnic mieszkaniowych, zespołów mieszkaniowych w miastach (szczególnie na obszarach zagrożonych lub dotkniętych zjawiskami patologii społecznej) w celu:

- tworzenia w zdegradowanych dzielnicach warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podnoszenie kwalifikacji mieszkańców ww. terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym. Priorytetowo będą traktowane projekty mające znaczenie dla rozwoju gospodarczego,
- porządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- renowacji zabudowy budynków w tym obiektów infrastruktury społecznej,

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
- przebudowy i/lub remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą,
- tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast.

Ważny element tego poddziałania stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.

Dlatego też gminy, które będą chciały uzyskać wsparcie w ramach tego poddziałania, na terenie których znajdują się obszary miast wymagające rewitalizacji, muszą przygotować kilkuletnie Lokalne Programy Rewitalizacji.

Obszary miejskie poddawane rewitalizacji muszą zostać wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Ich granice są wyznaczane na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz (w tym wniosków różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji) przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Dokonując tego wyboru bierze się pod uwagę:

- poziom bezrobocia;
- poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe;
- poziom przestępczości;
- poziom wykształcenia mieszkańców,
- poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków,
- poziom zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Poza tym Lokalne Programy Rewitalizacji powinny zawierać opis niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju gospodarczego rewitalizowanych terenów, proponowane sposoby rozwiązywania problemów społecznych, a także kilkuletnie plany finansowe gminy dotyczące rewitalizacji obszarów miejskich. Programy te muszą być zgodne ze strategią rozwoju województwa i powinny być przekazane razem z wnioskiem aplikacyjnym EFRR - po uprzednim zatwierdzeniu uchwałą Rady Miasta - Urzędowi Marszałkowskiemu.

Inwestycje wdrażane w ramach Poddziałania 3.3.1. muszą wynikać z Lokalnych Programów Rewitalizacji i są to poniższe projekty:

- porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- izolacja, remont i/lub przebudowa elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń przeznaczonych na cele: gospodarcze, szkoleniowe lub kulturalne - za wyjątkiem przeprowadzania prac budowlano-montażowych w indywidualnych mieszkaniach - w ramach działania wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, w tym:
 - remont, przebudowa instalacji w budynkach: grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodno-kanalizacyjnych;
 - zagospodarowaniem przyległego terenu (budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń).
- renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie w tym ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, edukacyjne, turystyczne lub kulturalne, przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy. Priorytetowo będą traktowane budynki posiadające potencjał dla rozwoju turystyki. Renowacja będzie się składała z działań wspierających:

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- prace konserwatorskie,
- odnowienie zabudowań (za wyjątkiem indywidualnych mieszkań).
- prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,
- wyburzanie budynków pod cele: usługowe, kulturowe, edukacyjne, gospodarcze, turystyczne lub rekreacyjne,
- remont i/lub przebudowa infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,
- tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym:
 - budowa i/lub remont oświetlenia;
 - zakup i instalacja systemów monitoringu przyczyniających się do realizacji działania.
- adaptacja, przebudowa i/lub remonty budynków i kubatury użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne znajdujących się na terenie rewitalizowanym w tym m.in.: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkolne stołówki, domy dziecka, ośrodki walki z patologiami społecznymi (np. walki z narkomanią, alkoholizmem), poradnie psychologiczne, świetlice dla dzieci i młodzieży, domy kultury, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz obiekty służące pomocą społeczną (np. dla samotnych matek z dziećmi, zapobiegania przestępczości, punkty służące pomocą i przekwalifikowywaniem byłych więźniów) – priorytetowo będą traktowane budynki, które głównie przyczynią się do rozwoju działalności gospodarczej i zatrudnienia (za wyjątkiem prac remontowo-instalacyjnych w indywidualnych mieszkaniach), w tym:
 - izolacja, remont, przebudowa fasad i dachów budynków;
 - remont, przebudowa, adaptacja pomieszczeń
 - budowa, remont, przebudowa instalacji w budynkach: grzewczych, wodno-kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych;
 - zagospodarowanie przyległego terenu (np. budowa, remont, przebudowa ogrodzeń i małej architektury).
- przebudowa, wymiana i/lub remont infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, grzewczej i gazowej w rewitalizowanych obiektach publicznych, usługowych,
- regeneracja, rehabilitacja i zabudowywanie pustych przestrzeni publicznych, w tym:
 - remont i/lub przebudowa: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleni wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków.
- remonty i/lub przebudowa infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie ochrony środowiska na terenie zdegradowanych dzielnic miast, w tym:
 - budowa, remonty i/lub przebudowa sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków,
 - budowa, remonty i/lub przebudowa kanalizacji deszczowej,
 - wymiana elementów konstrukcyjnych zawierających azbest w budynkach publicznych (poza celami mieszkaniowymi) w przypadku, gdy nie wymaga to przebudowy całego obiektu i po spełnieniu wymagań przekazania powstałych odpadów zawierających azbest podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki takimi odpadami,
 - budowa, remonty i/lub przebudowa sieci wodociągowych, ujęć wody i urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody oraz urządzeń regulujących ciśnienie wody.
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu, w tym:

- remonty, przebudowa i/lub modernizacja dróg lokalnych (gminnych lub powiatowych) i ulic prowadzących do dzielnic mieszkalnych oraz komunalnych dróg osiedlowych (m.in.: wzmocnienie podbudowy jezdni, polepszenie stanu nośności, wymiana i poszerzenie nawierzchni) oraz małych obiektów inżynierskich,
- budowa, remonty i/lub przebudowa chodników i przejść dla pieszych, jak również wszelkie inne prace infrastrukturalne i/lub zakup wyposażenia pozwalający zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów lub zwierząt, (np. budowa, przebudowa i/lub remont ścieżek rowerowych),
- remont i/lub przebudowa obiektów pełniących funkcje zaplecza turystycznego, kulturalnego,
- remont, przebudowa i/lub przystosowanie budynków i kubatury dla potrzeb tworzenia inkubatorów przedsiębiorczości,
- remont, przebudowa i/lub przystosowanie budynków i infrastruktury na cele turystyczne i kulturalne (włącznie z odnowieniem i konserwacją obiektów dziedzictwa kulturowego) prowadząca do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy.

Poddziałanie 3.3.2

Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojсковych

W ramach tego poddziałania wspierane będą projekty, które będą wynikały ze zintegrowanych programów rewitalizacji społeczno-gospodarczej, przestrzennej i funkcjonalnej terenów przemysłowych i powojсковych wraz ze znajdującymi się na nich obiektami. Głównym celem rewitalizacji obszarów przemysłowych jest zmiana dotychczasowych funkcji i adaptacja terenu oraz znajdujących się tam obiektów przemysłowych na inne cele. Podobnie celem rewitalizacji obszarów powojсковych jest zmiana dotychczasowych funkcji i adaptacja terenu oraz znajdujących się tam obiektów na cele: usługowe, gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne, kulturalne i turystyczne. Priorytetowo będą traktowane projekty dostarczające funkcje gospodarcze. Istotnym także będzie włączenie obszarów przemysłowych i powojсковych znajdujących się na terenie miast w jeden organizm miejski poprzez odpowiednie zagospodarowanie znajdującego się tam terenu. W ramach tego poddziałania szczególna uwaga zostanie także zwrócona na kwestie ochrony środowiska naturalnego przyczyniającą się do rekonwersji terenu poprzez tworzenie stref zieleni (m.in. zalesianie), oraz rozbiorke niepotrzebnych instalacji z terenów przemysłowych i powojсковych w celu nadanie nowych funkcji społeczno-gospodarczych tym terenom

Ważny element tego poddziałania stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Dlatego też Gminy i Powiaty, które będą chciały uzyskać wsparcie w ramach tego poddziałania i na terenie, których znajdują się obszary przemysłowe lub powojсковe wymagające rewitalizacji, muszą przygotować kilkuletnie Lokalne Programy Rewitalizacji.

Obszary przemysłowe i powojсковe poddawane rewitalizacji muszą zostać wyznaczone przez Gminę lub Powiat w trakcie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Granice te muszą być wyznaczone na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz (w tym wniosków różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji) przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Dokonując tego wyboru powinno się wziąć pod uwagę:

- istniejący teren i infrastrukturę powojсковą lub przemysłową,
- poziom bezrobocia;
- poziom ubóstwa;
- poziom przestępczości;
- poziom wykształcenia mieszkańców;
- poziom przedsiębiorczości mieszkańców;
- poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków;
- poziom zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

W Lokalnych Programach Rewitalizacji muszą obligatoryjnie zostać wyznaczone granice obszaru rewitalizacji wraz z ich uzasadnieniem. Poza tym Lokalne Programy Rewitalizacji powinny zawierać opis niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju gospodarczego terenów rewitalizowanych, sposoby rozwiązywania problemów społecznych, kilkuletnie plany finansowe Gmin/Powiatów dotyczące rewitalizacji. Programy te muszą być także zgodne ze strategiami rozwoju województw i powinny być przekazane wraz z wnioskiem aplikacyjnym do EFRR - po uprzednim zatwierdzeniu uchwałą Rady Gminy/Powiatu - Urzędowi Marszałkowskim.

Inwestycje wdrażane w ramach Poddziałania 3.3.2. muszą wynikać z Lokalnych Programów Rewitalizacji i są to poniższe projekty:

- izolacja, remont, prace rozbiórkowe, przebudowa i/lub adaptacja budynków, obiektów, infrastruktury i urzędów przemysłowych i powojskowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, zdrowotnych i edukacyjnych;
- remont, przebudowa i/lub adaptacja opustoszałej kubatury i pomieszczeń dla: biur, warsztatów, pomieszczeń dla inkubatorów przedsiębiorczości oraz pomieszczeń konferencyjnych, a także dla m.in.: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i ponadgimnazjalnych, szkół wyższych, szkolnych stołówek, domów dziecka, ośrodków walki z patologiami społecznymi (np. walki z narkomanią, alkoholizmem), poradni psychologicznych, świetlic dla dzieci i młodzieży, domów kultury, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz obiektów służących pomocą społeczną (np. dla samotnych matek z dziećmi, zapobiegania przestępczości, punkty służące pomocą i przekwalifikowywaniem byłych więźniów) – pomoc strukturalom świadczącym usługi dla lokalnej społeczności - przyczyniające się do tworzenia lub ochrony miejsc pracy i przeciwdziałania marginalizacji społecznej. Priorytetowo traktowane będą projekty, które będą wspierać działania gospodarcze, w tym:
 - izolacja, remont, przebudowa fasad i dachów budynków;
 - budowa, remont, przebudowa instalacji w budynkach: grzewczych, wodno-kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych;
 - zagospodarowanie przyległego terenu (np. budowa, remont, przebudowa ogrodzeń i małej architektury).
- izolacja, remont, adaptacja i/lub przebudowa pokoszarowych budynków mieszkalnych w celu nadania im nowych funkcji: usługowych, gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, rekreacyjnych (za wyjątkiem prac budowlano-instalacyjnych w indywidualnych mieszkaniach), w tym:
 - remont, przebudowa, adaptacja pomieszczeń (za wyjątkiem celów mieszkaniowych);
 - izolacja, remont, przebudowa fasad, dachów;
 - budowa, remont, przebudowa instalacji w budynkach: grzewczych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych;
 - zagospodarowanie przyległego terenu, w tym budowa, remont, przebudowa małej architektury i ogrodzeń.
- porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie i zabudowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem na cele usługowe, edukacyjne, społeczne, turystyczne, rekreacyjne, gospodarcze, kulturalne,
- wyburzanie budynków na cele: usługowe, kulturowe, edukacyjne, gospodarcze, turystyczne lub rekreacyjne,
- renowacja (prace związane z konserwacją, rewaloryzacją, zachowaniem, adaptacją) budynków, infrastruktury o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym (w tym z zakresu ochrony dziedzictwa przemysłowego i obiektów o znaczeniu militarnym), a także ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia - znajdujących się na rewitalizowanym terenie,
- prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- zakładanie parków i/lub zalesianie oczyszczonego obszaru, w celu nadania mu funkcji turystycznych i/lub rekreacyjnych,
- zabudowywanie pustych przestrzeni:
 - budowa, remont i/lub przebudowa: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleń wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków.
- budowa, przebudowa i/lub remont podstawowej infrastruktury komunalnej, w szczególności w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz infrastruktury transportowej znajdującej się na terenie rewitalizowanym:
 - budowa, przebudowa i/lub modernizacja sieci wodociagowych, ujęć wody, urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody oraz urządzeń regulacji ciśnienia wody,
 - budowa, przebudowa i/lub modernizacja oczyszczalni ścieków,
 - budowa, remont i/lub przebudowa sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków,
 - budowa, remont i/lub przebudowa kanalizacji deszczowej,
 - rekultywacja gruntów, usuwanie niebezpiecznych materiałów – jeśli stanowi to niezbędny element realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji;
 - wymiana elementów konstrukcyjnych zawierających azbest w budynkach publicznych (poza celami mieszkaniowymi) w przypadku, gdy nie wymaga to przebudowy całego obiektu i po spełnieniu wymagań przekazania powstałych odpadów zawierających azbest podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki takimi odpadami,
 - budowa, remont i/lub przebudowa systemów odwadniających,
 - budowa, remont i/lub przebudowa: chodników, przejść dla pieszych lub zwierząt, ścieżek rowerowych,
 - budowa i/lub remont parkingów,
 - budowa, rozbudowa, modernizacja i/lub remont dróg (poza drogami międzynarodowymi, krajowymi i wojewódzkimi) na terenach obszarów powojennych i przemysłowych i ich połączeń z siecią dróg publicznych (np.: zwiększenie nośności, usunięcie ostrych i ciasnych zakrętów, poszerzenie nawierzchni) łącznie z budową i/lub remontem drogowej infrastruktury towarzyszącej (w tym obiektów inżynierskich),
 - kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje,
- tworzenie stref bezpieczeństwa na terenie byłych obszarów przemysłowych i powojennych w miastach w celu zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym:
 - budowa i/lub remont oświetlenia,
 - zakup i instalacja systemów monitoringu przyczyniających się do realizacji działania,
- budowa, przebudowa i/lub remont obiektów dla nadania im funkcji zaplecza kulturalnego, turystycznego lub rekreacyjnego rewitalizowanego obszaru w celu tworzenia stałych miejsc pracy.

W ramach projektu uzyskać można dofinansowanie z ERDF (EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) do 75% kwalifikującego się kosztu - jeśli beneficjent nie jest przedsiębiorcą (zwłaszcza jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe). Jednym z warunków uzyskania dofinansowania jest obligatoryjne przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji. Niniejszy dokument jest właśnie takim programem, opracowanym na podstawie zaleceń, opublikowanych przez MGPIPS w "Podręczniku wdrażania ZPORR".

CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA TERENIE MIASTA

Miasto zawdzięcza w znacznym stopniu swój dzisiejszy charakter budowie w latach 70 –tych Zakładów Celulozowo - Papierniczych. Budowa ta sprawiła, iż do Kwidzyna przybyła znaczna liczba wysoko kwalifikowanych pracowników z terenu całej Polski. Kadra tych zakładów z upływem czasu stała się podstawą i siłą napędową dalszego rozwoju gospodarczego miasta. Nowe wyzwania stanęły przed miastem po roku 1990. Rola samorządu koncentrowała się na umiejętnym wykorzystaniu tego potencjału.

Obecny potencjał gospodarczy Kwidzyna to przemysł z wieloma firmami reprezentującymi kapitał tak zagraniczny jak i rodzimy. Główne firmy działające w mieście to przede wszystkim International Paper - Kwidzyn S.A. reprezentujący przemysł celulozowo-papierniczy, Jabil Circuit sp. z o.o. (dawne zakłady Philips Consumer Electronics Industries Poland Ltd.) – przemysł elektroniczny, a także współpracujące z potentatami czy też pracujące na własny rachunek BE&K Europe Kwidzyn, PPH „TOR - PAL” Sp. z o.o. WZPOW Sp. z o.o.; Lacroix Sp. z o.o.; Plati Polska Sp. z o.o. ; Knauf Pack Sp. z o.o.; Fabryka Plastików Pomerania Sp. z o.o., BM Polska Sp. z o.o. ; „MODEX” Sp. z o.o.; MIX Sp. z o.o.; KOMPAP S.A.; PBP Celbud-Przemysłówka Sp. z o.o., ZEM POLMO, Nowa-Bis Sp. z o.o. i inne.

Kwidzyn pełni rolę centrum administracji rangi powiatowej o silnej koncentracji funkcji usługowych i kulturalnych. Kwidzyn jest także siedzibą kilkunastu banków, agencji celnych, biur spedycyjno-handlowych oraz kancelarii adwokackich i biur notarialnych.

Urząd Miejski w Kwidzynie jako jeden z pierwszych w Polsce uzyskał certyfikat ISO 9001.

Działania Samorządu Kwidzyna realizowane są w oparciu o wypracowany w drodze publicznych debat Program Strategicznego Rozwoju Miasta uchwalony w październiku 1995 r., oraz Program Zrównoważonego Rozwoju Kwidzyna - Lokalna Agenda 21, którego pierwszym etapem był „Raport o Stanie Kwidzyna”, który w wyczerpujący sposób zaprezentował aktualną sytuację miasta.

W mieście funkcjonuje prywatna wyższa uczelnia – Wyższa Szkoła Zarządzania, kształcąca studentów w trybie studiów dziennych i zaocznych na kierunkach związanych z ochroną zdrowia, bankowością i finansami oraz zarządzaniem i administracją.

W Kwidzyńskim Centrum Kultury (dawniej Centrum Komputerowo-Językowe) dzieci i młodzież bezpłatnie uczą się języków obcych i informatyki. Mają również zapewniony darmowy i powszechny dostęp do Internetu.

Kwidzyn jest miejscem atrakcyjnym dla inwestorów, otwartym na wszelkie inicjatywy. Stwarza niezbędne warunki rozwoju poprzez stosowanie systemu zachęt inwestycyjnych, na które zezwala system prawny kraju. Kształtowanie korzystnej atmosfery dla rozwoju Kwidzyna oraz stała poprawa warunków życia mieszkańców wymaga od władz samorządowych pełnienia szczególnej roli. Pomimo niezbyt atrakcyjnego położenia geograficznego Samorząd kwidzyński swoimi działaniami doprowadził do znacznego ożywienia gospodarczego i społecznego miasta.

Samorząd Kwidzyna we wspomnianej wcześniej strategii rozwoju wyraźnie podkreślił wiodącą rolę małego i średniego biznesu. Miasto w dwóch kolejnych edycjach konkursu organizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej uzyskało tytuł „Miasta Przyjaznego Inwestorom”.

Kwidzynianie uchodzą za ludzi przedsiębiorczych. Liczba osób fizycznych i prawnych podejmujących działalność gospodarczą wzrosła w Kwidzynie szybciej niż przeciętnie w kraju. Stopa bezrobocia w Kwidzynie wzrastała szybko, zwłaszcza do 1994 roku. Prywatny sektor handlu, drobnej wytwórczości i usług zdołał wchłonąć część bezrobotnych. Zintensyfikowane działania samorządu, mające na celu wzrost przedsiębiorczości mieszkańców oraz przyciągnięcie jak największej liczby inwestorów, przyniosły długo oczekiwany skutek. W drugiej połowie 2004 roku, według danych Powiatowego Urzędu Pracy, stopa bezrobocia w mieście była niższa aniżeli średnia krajowa i wynosiła 17,6% (przy 18,7% w kraju)¹.

¹ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kwidzynie, stan na 30.09.2004 r.

Zagospodarowanie przestrzenne

W strukturze przestrzennej miasta dominują dwa obszary: północny o charakterze zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej i południowy o charakterze przemysłowym. Brakuje najbardziej wartościowej części Starego Miasta w bezpośrednim otoczeniu zespołu katedralno-zamkowego, zniszczonego na skutek działań powojennych.

Obecny układ przestrzenny miasta wymuszony został częściowo przez struktury fizjograficzne zbocza doliny Wisły i doliny Liwy. Potencjalny obszar rozwojowy funkcji mieszkaniowych i usługowych miasta znajduje się w jego północnej części. Rezerwy dla funkcji produkcyjnych i składowych istnieją w południowej i w południowo-wschodniej części miasta.

Miasto podzielone jest układem komunikacyjnym (kolej i główne drogi) na trzy części: wschodnią (osiedla: Bajkowe, Piastowskie, Zatorze I i II, Nad Liwą, Zacisze), północno-zachodnią (Stare Miasto, Spółdzielcze i osiedle Hallera) i południową (tereny przemysłowe).

Tabela nr 1: Struktura użytkowania terenu (stan na dzień 31.12.2003 r.)

Ogółem powierzchnia miasta w granicach administracyjnych	2 167,21 ha	100 %
W tym:		
1/ Tereny zainwestowane	795,70 ha	36,72 %
2/ Użytki rolne	678,35 ha	31,30 %
3/ Lasy i grunty leśne	519,62 ha	23,98 %
4/ Zadrzewienia, zakrzaczenia	1,52 ha	0,07 %
5/ Wody, rowy	127,00 ha	5,86 %
6/ Tereny różne i nieużytki	45,02 ha	2,07 %

Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Kwidzyna

- Rejon ulicy Zimnej
- Rejon ulicy Malborskiej
- Rejon ulicy Mylnej
- Stare Miasto
- Piastowska – Owcza
- Ulica Zamkowa Góra
- Osiedle Młynarska
- Malborska – Zachód
- Malborska – Wschód
- Mylna I
- Śródmieście I
- Tereny Rozwojowe Miłosna
- Rejon ulicy Orzechowej
- Radzyńska - Południe

Silne strony i zalety

- Zwartość struktury mieszkaniowo-usługowej części miasta.
- Koncentracja zainwestowania przemysłowego.
- Wyraźny podział funkcjonalny miasta na część mieszkaniowo-usługową i przemysłową.

Wady i słabości

- Rozcięcie terenów mieszkaniowo-usługowych miasta układem komunikacyjnym kolei i głównej drogi północ-południe na część wschodnią i zachodnią.
- Niski udział ogólnodostępnych wewnątrzmijskich terenów zielonych i brak ich spójności przestrzennej.

- Częściowo zaniedbane tereny powojkowe w centralnej części Miasta.
- Brak wystarczającej ilości i jakości stref wypoczynku i rekreacji na terenach blokowisk osiedla Zatorze I, Zatorze II, Osiedla Spółdzielczego, Osiedla Hallera i Starego Miasta.
- Układ komunikacyjny z ograniczonymi przestrzennie możliwościami rozwoju
- Brak wyraźnego centrum miasta powiązanego np. z Rynkiem czy Ratuszem
- Zaniedbany w poprzednich latach kompleks „Miłosna”.

Okazje i szanse

- Rekompozycja przestrzenna Starego Miasta i możliwość stworzenia wyraźnego centrum miasta.
- Możliwość tworzenia osiedli mieszkaniowych o wysokich walorach zamieszkania i wypoczynku w północnej, rozwojowej części miasta.
- Możliwość ukształtowania ogólnomiejskiej strefy rekreacyjno-ekologicznej w dolinie Liwy.
- Możliwość wykorzystania walorów krajobrazowych doliny Wisły dla lokalizacji zainwestowania mieszkaniowego i rekreacyjnego.
- Spore rezerwy terenowe pod inwestycje mieszkalne, usługowe i przemysłowe.
- Adaptacja terenów powojkowych na funkcje publiczne oraz handlowo-użytkowe.

Trudności i zagrożenia

- Silne ograniczenia fizjograficzne i ekologiczne przestrzennego rozwoju miasta w aktualnej strukturze urbanistycznej.
- Kurczące się rezerwy terenowe miasta.

Wnioski

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wytyczają kierunki rozwoju przestrzennego miasta i determinują potrzebę koncentracji wysiłków inwestycyjnych na terenach objętych planami.

Niezbędna jest kontynuacja rekompozycji przestrzennej Starego Miasta oraz kwartałów zabudowy usługowo-mieszkalnej dzielnicy Centrum.

Rozwój przestrzenny miasta nierozdzielnie łączy się z koniecznością budowy obwodnicy miasta oraz przeprawy mostowej przez Wisłę.

Wskazane jest zespolenie funkcjonalne z miastem potencjalnego obszaru rekreacyjno-ekologicznego doliny Liwy i otwarcie krajobrazowe miasta na dolinę Wisły.

Pożądana jest modernizacja układu zabudowy mieszkaniowej z lat 60-tych, 70-tych oraz 80-tych, w szczególności w zakresie małej architektury, poprawy lokalnego układu komunikacyjnego i stworzenie na nich enklaw rekreacji i wypoczynku.

Granice stref ochrony konserwatorskiej

W związku ze zmianami prawa w chwili obecnej na terenie Miasta ochroną konserwatorską zasadniczo objęte są dwa rejon: rejon Starego Miasta oraz teren dawnego Stada Ogierów Miłosna.

Na terenie Kwidzyna znajduje się również szereg zabytków, wiele z nich o wyjątkowych walorach architektonicznych i historycznych. Ich zestawienie przedstawiono w tabeli nr 2.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

Tabela nr 2: Wykaz zabytków miasta Kwidzyna

NR REJ.	DATA WPISU	AKTUALNY ADRES	NR	PRZEDMIOT OCHRONY	ZAKRES OCHRONY
79	01.07.1959	Stare Miasto		układ urbanistyczny St. Miasta Kwidzyna	układ urb. - wg. decyzji
163	09.12.1961	Zbożowa	12	kościół pokatedralny p.w. św. Jana Ewangelisty	kościół
164	09.12.1961	Katedralna	3	zamek pokrzyżacki	zamek pokrzyżacki
596	21.12.1972	Gdańska, Górna		zespół miejskich murów obronnych- odcinek zachodni i południowy	odcinek zach. i pd.
597	21.12.1972	Stary Rynek		wieża ratusza -ruina	wieża ratusza-ruina
599	21.12.1972	Słowińska	17	pałac - d. Gimnazjum im. F. Schillera	pałac
600	21.12.1972	Słowińska	14	dom mieszkalny	dom
1208	29.11.1999	Piłsudskiego	32	kamienica	kamienica
56/80	25.02.1980	Kwidzyn - Miłosna		zabudowa Państwowego Stada Ogierów	budynek administracyjny
74/83	07.06.1984	Magazynowa	8	spichlerz	spichlerz
102/87	01.08.1988	Kościuszki	54	dworzec PKP	dworzec PKP
103/87	01.08.1988	Ogrodowa	13	budynek magazynowy	budynek magazynowy
159/90	25.06.1990	Batalionów Chłopskich	44 A	bożnica żydowska	bożnica żydowska
175/90	24.10.1990	Kwidzyn - Górki		dwór	dwór
175/90	24.10.1990	Kwidzyn - Górki		park-relikty	park-relikty
199/91	02.10.1991	Słowińska	15	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
227/92	18.08.1992	Kościuszki	6	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
244/92	28.12.1992	Toruńska	2	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
375/94	29.07.1994	Piłsudskiego	49	kościół p.w. św. Trójcy	kościół
378/94	05.08.1994	Słowińska	21	kamienica	budynek mieszkalny
379/94	08.08.1994	Słowińska	13	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
386/94	30.08.1994	Grudziądzka	10	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
380/94	30.08.1994	Grudziądzka	18	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
387/94	07.09.1994	Grudziądzka	15	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
388/94	08.09.1994	Grudziądzka	17	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
389/94	23.09.1994	Grudziądzka	34	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
390/94	26.09.1994	Grudziądzka	36	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
395/94	01.10.1994	Grudziądzka	50	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
394/94	28.10.1994	Grudziądzka	48	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
398/94	21.11.1994	Grudziądzka	35	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
399/94	21.11.1994	Grudziądzka	37	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
412/94	21.12.1994	Braterstwa Narodów	65	budynek Przedszkola Miejskiego nr 1	budynek przedszkola
411/94	21.12.1994	Katedralna	3	pałacyk	pałacyk
414/95	11.01.1995	Braterstwa Narodów	60	budynek użyteczności publicznej	budynek
418/95	16.01.1995	Braterstwa Narodów	56/58	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
417/95	19.01.1995	Katedralna	5	Pałac Regencji	Pałac Regencji
423/95	25.01.1995	Braterstwa Narodów	54	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
426/95	25.01.1995	Hallera	1	budynek mieszkalno-usługowy	budynek mieszkalno-usługowy
424/95	25.01.1995	Konarskiego	4	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
427/95	27.01.1995	Braterstwa Narodów	59	Wyższy Sąd Ziemski	Wyższy Sąd Ziemski
428/95	02.02.1995	Zbożowa	1	plebania parafii św. Jana Ewangelisty	plebania
431/95	02.02.1995	Kościuszki	4-4A	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
442/95	20.02.1995	Toruńska	20	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
452/95	19.05.1995	Warszawska	18	dom mieszkalny	dom mieszkalny

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

NR REJ.	DATA WPISU	AKTUALNY ADRES	NR	PRZEDMIOT OCHRONY	ZAKRES OCHRONY
457/95	29.05.1995	Chopina	22	Bank Gdański	Bank Gdański
463/95	14.06.1995	Warszawska	19	Urząd Miejski i Rejonowy	Urząd Miejski i Rejonowy
474/95	27.07.1995	Grudziądzka	30	zespół koszar wojskowych	budynek sztabowy - 1.
489/96	02.02.1996	Magazynowa	11	budynek gospodarczy	budynek gospodarczy
501/96	02.04.1996	Plebiscytowy	1	budynek administracyjny Ziemstwa Kredytowego	budynek administracyjny
531/97	14.04.1997	Piłsudskiego	47	klasztor OO Franciszkanów	klasztor
548/97	18.09.1997	Braterstwa Narodów	50	budynek poczty wraz z ogrodzeniem	budynek poczty z ogrodzeniem
556/97	18.12.1997	Konarskiego	12	d. Gimnazjum Polskie ob. budynek Zespołu Szkół Ogólnokształcących	budynek zespołu szkół
560/98	06.04.1998	Piłsudskiego	21	budynek Biblioteki Miejskiej	biblioteka
560/98	06.04.1998	15 Sierpnia	26		dom mieszk. z działką
561/98	17.04.1998	Plebiscytowy	4	szpital św. Jerzego	szpital św. Jerzego
404/94	29.11.1994	Basztowa		kaplica kościoła ewang. - metod.	kaplica
566/98	17.11.1998	Hallera	4	budynek szkoły podstawowej	bud. szkoły podstawowej
568/98	23.12.1998	Kościuszki	38	kamienica	kamienica
569/98	23.12.1998	Kościuszki	39	kamienica	Kamienica
A-1245	27.05.2004	Kopernika	5	zespół d. młyna parowego	zespół d. młyna parowego

Uwarunkowania ochrony środowiska

Miasto Kwidzyn jako system przyrodniczo-antropogeniczny położony jest:

- w obrębie dwóch korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym – Kwidzyńskiego Dolnej Wisły (mezoregion Dolina Kwidzyńska jako część korytarza ekologicznego Wisły) a Pojezierza Iławskiego (południowa część mezoregion o tej samej nazwie),
- w systemie zlewni rzeki Liwy (system dorzecza Nogatu) i jej dopływów,
- na styku 3 ustanowionych Obszarów Chronionego Krajobrazu, które obejmują m.in. duże obszary zbiorowisk leśnych – Morawskiego i Sadlińskiego oraz Ryjewskiego,
- w granicach projektowanego Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Wisły” (zachodnia część Miasta),
- w granicach projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Liwy”.

Zasadniczo na terenie miasta występuje stosunkowo dobrze rozwinięty system osnowy ekologicznej, choć został on nieco uszczuplony w trakcie rozwoju miasta w latach 80-tych i 90-tych. Obecnie czynione są starania na rzecz ochrony istniejących elementów osnowy ekologicznej oraz jej rozwoju.

Jedyna rzeka, Liwa przepływa w rejonie Kwidzyna w dość szerokiej dolinie i meandrując płynie z północy na południe. Liwa - prawy dopływ Nogatu – płynie przez pojezierze Iławskie i Dolinę Kwidzyńską. Jej długość wynosi 111,4 km, powierzchnia dorzecza 990,8 km². Wypływa z jeziora Piotrowskiego, w górnym biegu przepływa przez wiele jezior, m.in. Dzierżoń i Liwieniec. Poniżej nich wije się zakolami spływając z wysoczyzny w dolinie Wisły, zawraca w kierunku północnym i opływa Kwidzyn od zachodu. Ujście Liwy do Nogatu znajduje się na granicy doliny Nogatu i Żuław Kwidzyńskich (rejon Białej Góry).

Warunki klimatyczne określone są poprzez ukształtowanie terenu, rodzaj ekspozycji w stosunku do stron świata a także oddziaływanie morza, które powodują, że obszar ten cechują znaczne odrębności w zakresie stosunków klimatycznych w porównaniu z sąsiednimi obszarami.

Na tle innych Region Dolnej Wisły wyróżnia się względnie częstym pojawianiem się pogody chłodnej z dużym zachmurzeniem bez opadu. W porównaniu z innymi obszarami cechą charakterystyczną jest też znaczna

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

frekwencja pogody przymrozkowej bardzo chłodnej z dużym zachmurzeniem. Z kolei obserwuje się również mniej w ciągu roku dni przymrozkowych umiarkowanie zimnych i zarazem pogodnych bez opadu².

Własność gruntów i budynków

Powierzchnia miasta Kwidzyna wynosi 22 km². W strukturze przestrzennej miasta dominują dwa obszary: północny – o charakterze zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej i południowy o charakterze przemysłowym.

Informacje o stanie mienia komunalnego Miasta Kwidzyna na dzień 30 listopada 2004 r. w zakresie posiadanych gruntów oraz udziałów w spółkach komunalnych przedstawiono poniżej.

Tabela nr 3: Powierzchnia nieruchomości gruntowych stanowiących własność Miasta Kwidzyna

Powierzchnia terenu w hektarach mienia Miasta Kwidzyna	
1. Grunty orne	184 ha
2. Sady	18 ha
3. Łąki	17 ha
4. Pastwiska	16 ha
5. Lasy i zadrzewienia	4 ha
6. Tereny zabudowane, w tym:	154 ha
a) mieszkalne	219 040 m ²
b) przedszkola i żłobek	31 223 m ²
c) gimnazjum społeczne	192 m ²
d) przychodnie lekarskie	924 m ²
e) obiekty kultury, sportu, rekreacji, oświaty i pomocy społecznej	107 016 m ²
f) pozostałe obiekty zabudowane	1 181 605 m ²
7. Tereny niezabudowane - zurbanizowane	37 ha
8. Tereny wypoczynkowe	43 ha
9. Drogi komunikacyjne	70 ha
10. Cmentarz	13 ha
11. Inne (nieużytki i rowy)	10 ha
RAZEM	566 ha
Nieruchomości położone poza granicami miasta Kwidzyna	
1. Nieruchomość rolna na terenie gminy Gardeja	413 975 m ²
2. Nieruchomość zurbanizowana na terenie gminy Kwidzyn	
a) Górki	2 988 m ²
b) Kamionka	1 562 m ²
c) ul. Furmańska	15 271 m ²
d) Dankowo	10 100 m ²
RAZEM	457 986 m²

Pozostała część gruntów położonych na terenie miasta należy w przeważającej większości do podmiotów prywatnych.

² Charakterystykę klimatyczną obszaru przytacza się za pracą Alojzego Woś „Zarys klimatu Polski”, 1996 r.

Tabela nr 4: Wykaz udziałów w spółkach prawa handlowego stanowiących własność Miasta Kwidzyna

Nazwa spółki	Udział miasta w spółce w %
Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	100
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	100
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	100
Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe "Miłosna" Sp. z o.o.	100
Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne Kwidzyn Sp. z o.o.	71,9
Zdrowie" Sp. z o.o. - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11,4
Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych Sp. z o.o.	10,5

Infrastruktura techniczna

System transportowy

Na terenie Miasta istnieje szkielet ulic przelotowych, (droga krajowa nr 55 oraz drogi wojewódzkie: nr 521, nr 232 i nr 532), prowadzących na zewnątrz miasta we wszystkich kierunkach. Tworzą one podstawowe ciągi transportowe, stanowiąc jednocześnie podstawę komunikacji Miasta z resztą Regionu.

Istnieje lokalna linia kolejowa, prowadząca na północ, południe oraz wschód, na której odbywa się niewielki ruch pasażerski. W centrum miasta istnieje dworzec kolejowy, a wokół rezerwy terenowe.

Istnieje transport zbiorowy z siecią linii obsługiwaną przez autobusy PKS. Stałe starania Samorządu Kwidzyna przyczyniają się od powolnego, lecz stałego rozwoju transportu lokalnego. Tworzone są nowe połączenia oraz nowe przystanki. Rozkład jazdy dostosowywane jest do potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności.

Przy braku obwodnicy miejskiej poważnym obciążeniem dla Kwidzyna jest transport ciężarowy, zwłaszcza w okresie skupu płodów rolnych. Obecnie trwają prace nad stworzeniem zarówno tzw. „Małej Obwodnicy” jak również „Dużej Obwodnicy”.

Prowadzone są stałe prace modernizacyjne i rozwojowe układu drogowo-ulicznego.

Ocena systemu transportowego Kwidzyna

Silne strony i zalety

- Kwidzyn posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć uliczną, która nie jest jednak wystarczająca dla stale rosnącego ruchu samochodowego ze względu na brak ulic zbiorczych.
- Istnieje miejska komunikacja, dworzec kolejowy i dobre powiązania z bezpośrednim otoczeniem miasta.
- Dokonano modernizacji najbardziej uciążliwych i niebezpiecznych skrzyżowań, tworząc skrzyżowania i ruchu okrężnym (ronda).

Wady i słabości

- Brak mostu na Wiśle w okolicach Kwidzyna i połączenia z drogą A1.
- Brak drogi obwodowej odciążającej śródmieście od ruchu północ-południe i drogi alternatywnej dla drogi nr 55.
- Brak wiaduktów o nośności w klasie B łączących wschodnią i zachodnią część miasta.
- Wciąż niewystarczająca liczba miejsc parkingowych i postojowych.

Okazje i szanse

- Budowa obwodnicy i tzw. „małej obwodnicy”.
- Powstanie miejskiej sieci ścieżek rowerowych.
- Budowa nowych ulic.

- Budowa nowych oraz modernizacja istniejących wiaduktów w celu podniesienia ich nośności.

Trudności i zagrożenia

- Dalszy wzrost poziomu motoryzacji indywidualnej, zużycia energii oraz emisji spalin i hałasu przez samochody.
- Wzrost natężenia ruchu w północnej części miasta – z nowo powstających obszarów mieszkaniowych do śródmieścia i zakładów pracy na południu.
- Dalszy wzrost zapotrzebowania na tereny budowlane,
- Dalszy wzrost trudności i zakłóceń w ruchu ulicznym, zwłaszcza na trasach przelotowych i w śródmieściu.
- Obniżenie sprawności i ogólnej efektywności ekonomicznej systemu transportowego miasta.
- Ograniczenie lokalnego, kolejowego ruchu pasażerskiego.

Wnioski

System drogowy miasta nie jest wystarczająco rozwinięty, wymaga uzupełnień i modernizacji, w tym budowy drogi obwodowej oraz rozwiązania problemu niewystarczającej nośności wiaduktów.

Dalsze, nieograniczone zwiększanie gęstości ruchu samochodowego doprowadzi do obniżenia sprawności systemu i znacznego wzrostu uciążliwości dla mieszkańców (hałas, spaliny, wypadki).

Komunikacja zbiorowa wymaga uzupełnienia i podniesienia jej jakości, w tym ewentualnego rozważenia wprowadzenia lekkiej kolei.

Wobec niewielkich rozmiarów i zwartości przestrzennej miasta odpowiednio zorganizowany ruch pieszy, rowerowy i komunikacja zbiorowa mogą stanowić atrakcyjną alternatywę dla samochodu osobowego.

Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto zaopatrywane jest w wodę z dwóch, komunalnych ujęć wód podziemnych: przy ul. Sportowej (wody trzeciorzędowe i czwartorzędowe) i w Kamionce – 3,5 km na północny wschód od Kwidzyna (wody kredowe, trzeciorzędowe i czwartorzędowe). International Paper – Kwidzyn S.A. posiada własne ujęcie wód podziemnych na potrzeby bytowe załogi (pozwolenie na 77 m³/h, 1 848 m³/d). Na potrzeby technologiczne woda pobierana jest z Wisły.

Ścieki z zakładów przemysłowych

Kwidzyn ze względu na lokalizację bardzo dużego zakładu z branży papierniczej (International Paper – Kwidzyn S.A.) stanowi jedno z największych źródeł wytwarzających ścieki w regionie pomorskim.

Do najważniejszych zakładów przemysłowych wytwarzających ścieki na terenie miasta i gminy Kwidzyn należą:

1. Zakłady International Paper – Kwidzyn S.A. (zakłady celulozowo – papiernicze);
2. Wytwórnia Win „MIX” (branża spożywcza – zakład produkcji win);
3. Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego Sp. z o.o. (branża spożywcza – zakład produkcji wyrobów warzywnych i owocowych);
4. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska (branża spożywcza);
5. Zakład Przetwórstwa Mięsnego Wojciech Zieliński i S-ka Sp.J. (branża spożywcza);
6. Zakład Masarniczy Franciszek Sosnowski (branża spożywcza).

Największy z zakładów przemysłowych International Paper – Kwidzyn S.A. pomimo wytwarzania znaczących ilości ścieków, z uwagi na fakt posiadania własnego systemu kanalizacyjnego oraz własnej oczyszczalni ścieków, w sposób samowystarczalny prowadzi gospodarkę ściekową na swym terenie.

Dwa z wyżej wymienionych zakładów: Wytwórnia Win „MIX” oraz Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego, z uwagi na profil swej produkcji oraz brak urządzeń oczyszczających ścieki na swym terenie, w sposób znaczący rzutują na gospodarkę ściekową miasta.

Układ kanalizacji sanitarnej obsługuje ok. 92,8% zabudowanej powierzchni miasta. Tylko niespełna 4% mieszkańców Kwidzyna nie posiada możliwości odprowadzania ścieków przez układ kanalizacji sanitarnej. Układ kanalizacji sanitarnej odprowadza ścieki do przyzakładowej oczyszczalni ścieków International Paper – Kwidzyn S.A. w maksymalnej wielkości – 19.200 m³/dobę (maksymalny przepływ w godzinie szczytu 1500 m³/h). Ścieki komunalne, oprócz typowych ścieków socjalno-bytowych, zawierają ścieki przemysłowe, odbierane z zakładów przez kanalizację sanitarną. Kwidzyn posiada kanalizację mieszaną, w starej części miasta ogólnospławną, a w nowej rozdzielczą. Około 25% ogólnej długości sieci kanalizacyjnej stanowi kanalizacja ogólnospławną (27,5 km), występująca głównie w starej części miasta, pozostałe 75% stanowi kanalizacja sanitarna (80,7 km). Łączna długość przyłączy kanalizacyjnych na terenie miasta Kwidzyna szacowana jest na 81,7 km.

Z kanalizacją ogólnospławną wiążą się sytuacje zagrożenia przelewami i zrzutami nie oczyszczonych ścieków bezpośrednio do Liwy. Relatywnie niewielkie ilości ścieków bytowych odprowadzane są do cieków powierzchniowych i gruntu w sposób nielegalny. Występuje to na terenach miasta nie podłączonych do układu kanalizacyjnego.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń wód Liwy są zrzuty wód deszczowych. Miejsc zrzutów jest 21 – obecnie cztery z nich posiadają zainstalowane podczyszczalnie wód deszczowych, pozostałe są nadal źródłem zanieczyszczeń wód Liwy. Gotowa jest dokumentacja pozostałych. Planuje się, że wszystkie wyloty należące do Miasta zostaną wyposażone w separatory do końca 2008 r.

Zarządzającym i właścicielem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne w Kwidzynie Sp. z o.o.

Ocena gospodarki wodno-ściekowej Kwidzyna

Silne strony i zalety

- Duże zasoby wód podziemnych i powierzchniowych (Wisła).
- Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków International Paper – Kwidzyn S.A.
- Stopniowe rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej na deszczową i sanitarną

Wady i słabości

- Występowanie w części miasta kanalizacji ogólnospławnej.
- Brak kanalizacji sanitarnej na około 8% powierzchni miasta.
- Duży wpływ kanalizacji deszczowej na zanieczyszczenie wód Liwy.

Okazje i szanse

- Opracowana „Koncepcja uporządkowania gospodarki ściekowej Kwidzyna 2001”.
- Planowana budowa oczyszczalni ścieków przez Miasto Kwidzyn.

Trudności i zagrożenia

- Uzależnienie miasta w zakresie oczyszczania ścieków od International Paper – Kwidzyn S.A.
- Brak uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w zlewni Liwy, powyżej miasta.
- Zły stan techniczny starych układów kanalizacyjnych.

Wnioski

Gospodarka wodno-ściekowa w Kwidzynie jest bliska stanu zadowalającego i nie będzie stanowić bariery dla dalszego rozwoju społeczno gospodarczego Miasta. Aby ten stan osiągnąć konieczne jest przeprowadzenie następujących działań:

- likwidacja kanalizacji ogólnospławnej zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Koncepcji uporządkowania gospodarki ściekowej*;
- objęcie całego miasta kanalizacją sanitarną;
- podczyszczanie wód opadowych we wszystkich układach kanalizacji deszczowej;
- Budowa planowanej oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

Odpady gromadzone są częściowo w sposób selektywny i wywożone na eksploatowane od 1972 roku składowisko położone w miejscowości Bądky (gmina Gardeja), na południe od miasta w odległości ok. 1,5 km. Na składowisku w Bądkach składowane są również niektóre odpady przemysłowe z zakładów przemysłowych Kwidzyna (ok. 4 500 m³/rok). Składowisko jest w znacznej części wypełnione. Nie spełnia ono wymagań ochrony środowiska, zanieczyszcza wody podziemne metalami ciężkimi i winno być jak najszybciej zamknięte.

Odbiorem i wywozem odpadów na składowisko zajmują się dwie firmy: Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych sp. z o.o. (PUS) w Kwidzynie oraz PPH-U „Gaminex”, przy czym PUS obsługuje ok. 80% klientów. Największy producent odpadów – International Paper – Kwidzyn S.A. posiada własne składowisko na terenie zakładu.

Zakończona została budowa nowoczesnego Zakładu Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej. Obecnie trwają prace nad uzyskaniem wszystkich niezbędnych pozwoleń na użytkowanie Zakładu.

Ocena gospodarki odpadami w Kwidzynie

Silne strony i zalety

- Objęcie całego obszaru miasta i przeważającej części mieszkańców obsługą przez firmy wywozowe.
- Prowadzone są regularne działania na rzecz likwidacji dzikich składowisk.
- Rozpoczęcie w 1998 r. segregacji odpadów w podziale na makulaturę, słućzkę szklaną i tworzywa sztuczne, przy czym gromadzone odpady charakteryzują się małą ilością zanieczyszczeń.
- Poprawna eksploatacja wysypiska w Bądkach, mimo znacznych braków w jego podstawowym wyposażeniu.
- Zakończenie budowy i spodziewane w najbliższym czasie uruchomienie nowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej.

Wady i słabości

- Wciąż niedostateczna liczba pojemników do selektywnej zbiórki, niewystarczający zasięg selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.
- Zanieczyszczenie wód podziemnych przez wody odciekowe z wysypiska w Bądkach.
- Brak drenażu, kończący się potencjał składowiska w Bądkach.
- Brak rozwiązań w zakresie składowania takich odpadów, jak odpady budowlane, ziemia itp.
- Brak wystarczającej wiedzy i świadomości w małych i średnich przedsiębiorstwach w zakresie gospodarowania odpadami.

Okazje i szanse

- Istnienie programów:
 - „Program gospodarki odpadami dla Kwidzyna” (1997);
 - „Program segregacji odpadów w Kwidzynie” (1997);
 - „Program edukacyjny – segregacja odpadów w mieście” (1999)
 - Wprowadzenie europejskiego prawa o gospodarowaniu odpadami wymuszającego proekologiczne rozwiązania.
- Wysoka świadomość ekologiczna samorządu lokalnego.
- Rosnąca świadomość społeczeństwa odnośnie potrzeb i zagrożeń związanych z gospodarką odpadami.

Trudności i zagrożenia

- Dalszy wzrost ilości odpadów komunalnych wskutek wzrostu poziomu życia mieszkańców.
- Przewidywane znaczne zwiększenie ceny przyjmowania odpadów w nowo budowanym Zakładzie Gospodarki Odpadami.

Wnioski

Należy kontynuować program wdrażania i rozszerzania selektywnej zbiórki odpadów na terenie miasta.

Konieczne jest wzmocnienie kontroli i egzekucji pod kątem zagospodarowania odpadów przez ich producentów.

Niezbędne jest kontynuowanie akcji edukacyjnej skierowanej zarówno do mieszkańców Kwidzyna jak również sektora MŚP.

Gospodarka energią

Opracowany został Plan zaopatrzenia miasta w ciepło, gaz i energię elektryczną.

Miejska sieć grzewcza, której właścicielem jest PEC Sp. z o.o., zasilana jest z elektrociepłowni International Paper – Kwidzyn S.A. o mocy 46 MW. PEC zapewnia pokrycie ok. 61% zapotrzebowania na energię ciepłą w mieście.

Prowadzone są stałe działania modernizacyjne w budynkach, co prowadzi do spadku zapotrzebowania na ciepło z miejskiej sieci grzewczej. Sieć ciepłownicza, licząca 36,5 km, w ubiegłych latach poddana została gruntownej modernizacji, co zaowocowało mniejszymi stratami przesyłowymi a także znaczącym zmniejszeniem jej awaryjności.

Sieć gazowa niskiego ciśnienia dociera do 97% mieszkań w blokach, a 15% gospodarstw domowych korzysta z gazu dla celów grzewczych.

W ostatnich latach nastąpił spadek liczby indywidualnych źródeł ciepła spalających paliwa stałe. Większość z nich korzysta obecnie z paliwa gazowego. Sytuacja ta jest w znacznym stopniu inspirowana polityką władz samorządowych wspierających finansowo ograniczanie niskiej emisji poprzez likwidację kotłowni i pieców węglowych.

Ocena gospodarki energią w Kwidzynie

Silne strony i zalety

- W Kwidzynie istnieją alternatywne nowoczesne systemy zaopatrzenia w ciepło: sieć gazowa, miejska sieć grzewcza, indywidualne kotły olejowe i gazowe.
- Zwarty układ przestrzenny miasta umożliwia efektywne zaopatrzenie budynków w ciepło z sieci grzewczej lub gazowej.
- Systematyczna, choć powolna rozbudowa sieci gazowej niskiego ciśnienia.
- Produkcja skojarzonej energii cieplnej przez IP zapobiega wysokim cenom ciepła.

Wady i słabości

- Częściowo przestarzała sieć gazowa niskiego ciśnienia (remontowana w miarę potrzeb i możliwości finansowych).
- Uzależnienie rozbudowy sieci gazowej od opłacalności ekonomicznej co prowadzi do ograniczeń w rozwoju sieci.
- Zasilanie w ciepło z biegunowo położonego źródła na skraju miasta będącego własnością IP – brak ciepłowni w północnej części miasta.

Okazje i szanse

- Utrzymujące się wysokie ceny nośników energii sprzyjają jej oszczędzaniu.
- Szybki postęp w dziedzinie energooszczędnych rozwiązań w budownictwie, sprzęcie gospodarstwa domowego.

Trudności i zagrożenia

- Proekologiczne zmiany w systemie gospodarowania energią wymagać mogą znacznych nakładów finansowych indywidualnych odbiorców, lecz przynoszą efekty ogólnospołeczne.
- Uzależnienie wyboru nośnika energii i techniki grzewczej wyłącznie od rachunku ekonomicznego, co nie zawsze prowadzi do spadku jednostkowego zużycia energii i związanych z tym uciążliwości dla środowiska.

Wnioski

Konkurencja na rynku nośników energii jest ekonomicznie pożyteczna, o ile nie powoduje niekorzystnych ekologicznie efektów ubocznych, jak np. wzrost zużycia energii ze źródeł nieodnawialnych i emisji CO₂.

Istnieje możliwość rozbudowy sieci grzewczej w zachodniej części miasta, wobec rezerw mocy źródeł i spadku zużycia jednostkowego.

Istnieje możliwość rozbudowy sieci zaopatrzenia w gaz, zwłaszcza na obszarach, których nie obejmuje miejska sieć grzewcza (rezerwy mocy urządzeń).

Konieczne jest zahamowanie niekorzystnego ekologicznie odchodzenia od zbiorowych systemów zaopatrzenia w ciepło (co, gaz przewodowy) do indywidualnych (kotły olejowe i gazowo-olejowe).

Docelowo należy rozstrzygnąć sposób zaopatrzenia w ciepło terenów rozwojowych w północno-zachodniej części Miasta

Gospodarka

W Kwidzynie zarejestrowanych jest obecnie blisko 3 000 różnego rodzaju podmiotów gospodarczych. Struktura gospodarcza Kwidzyna jest zróżnicowana – w mieście wytwarza się papier i celulozę, telewizory, produkty żywnościowe, osprzęt samochodowy, opakowania z drewna, metali i tworzyw sztucznych, materiały budowlane. Coraz więcej udziału w rynku mają również małe podmioty produkcyjne, a przede wszystkim usługowe. Do dominujących branż na terenie miasta należą:

- branża papiernicza
- branża elektroniczna i elektrotechniczna
- branża spożywcza
- branża drzewna
- branża transportowa

Główni pracodawcy / struktura i trendy

Kwidzyn od wielu lat uważany jest za miasto przemysłowe. W mieście dominują dwa wielkie zakłady przemysłowe: International Paper - Kwidzyn SA oraz Jabil Circuit Poland Sp. z o.o. (dawne zakłady Philips Consumer Electronics Industries Poland Sp. z o.o. Ponadto w Kwidzynie zlokalizowanych jest szereg firm kooperujących z tymi zakładami.

W mikrofirmach działających na terenie miasta pracuje obecnie ok. 7 500 osób, głównie jest to działalność handlowa i usługowa, bardzo ważny i dynamicznie wzrastający sektor gospodarki miasta.

Rozbudowany jest sektor usług publicznych, związanych z subregionalnymi funkcjami miasta. Do największych i najważniejszych firm/pracodawców w mieście należą firmy przedstawione poniżej.

Tabela nr 5: Wykaz ważniejszych firm na terenie Miasta Kwidzyna³

Nazwa firmy	branża	Szacunkowa liczba zatrudnionych	Data powstania
International Paper - Kwidzyn S.A.	papiernicza	2070	1982 (1994) ⁴
Jabil Circuit Poland Sp. z o.o.	elektroniczna	1700	2004 ⁵
BE&K Europe Kwidzyn	techniczna	950	1994
PPH Tor-Pal Sp. z o.o.	drzewna	926	1992
Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego sp. z o.o.	spożywcza	460	1952
Lacroix	elektroniczna	450	2004
Fabryka Plastików Pomerania Sp. z o.o.	produkcja z tworzyw sztucznych - obudowy do telewizorów	220	1995
Plati Polska Sp. z o.o.	elektroniczna	180	1997
BM –Polska Sp. z o.o.	wyroby z tworzyw sztucznych	170	1998
PBP Celbud-Przemysłówka Sp. z o.o.	branża budowlana	170	1991
ZEM POLMO	branża elektrotechniczna	150	1947
MIX S.A.	branża spożywcza – zakład produkcji win	120	1996
Nowa-Bis Sp. z o.o.	Branża odzieżowa	100	1991
PPH MODEX Sp. z o.o.	przemysł naftowy	brak danych	1997

Identyfikacja problemów

Dzięki zlokalizowaniu w mieście wielu zakładów przemysłowych oraz dzięki rozwojowi prywatnej przedsiębiorczości udało się znacząco w ostatnim czasie zmniejszyć bezrobocie w Kwidzynie. Jednak znaczące bezrobocie na terenie powiatu i poszukiwanie przez mieszkańców powiatu pracy w Kwidzynie może tą tendencję w krótkim czasie zmienić.

Problemem jest również zatrudnianie przez wiele firm pracowników w niepełnym wymiarze godzin, jak również zatrudnianie na czas określony bądź na zasadach innych aniżeli w ramach umowy o pracę. Sytuacja taka powoduje brak poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji wśród pracowników.

Silne strony i zalety

- Zróżnicowanie branżowe i wielkościowe gospodarki Kwidzyna, zapewniające większe bezpieczeństwo gospodarcze i większe niezależnienie rynku pracy od okresowej koniunktury i popytu na określone rodzaje produkcji.
- Doświadczenie i wiedza wielu przedsiębiorstw w zakresie skomplikowanych, istotnych ekologicznie technologii (chemia, elektronika).
- Dobra kondycja finansowa większości przedsiębiorstw, produkujących wyroby poszukiwane na rynku, zdolnych do elastycznego reagowania na zmiany popytu.

³ stan na dzień 30 września 2004 r.

⁴ Data powstania ZCP Kwidzyn (IP - Kwidzyn S.A.)

⁵ Zakłady zostały przejęte od Philips Consumer Electronics Industries Poland

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- Proekologiczny charakter produkcji niektórych zakładów, gdyż wykorzystują one surowce odnawialne (drewno, surowce rolne) lub wytwarzają wyroby łatwe do odzysku (np. papier).
- Spontanicznie i szybko rozwijający się sektor drobnej przedsiębiorczości, wykorzystujący lokalne zasoby.

Wady i słabości

- Uciążliwy dla środowiska charakter produkcji (papier, produkty żywnościowe, tworzywa sztuczne) wielu kwidzyńskich zakładów.
- Polityka zatrudnienia wielu firm stawiających na okresowe umowy o pracę.
- Okresowość zapotrzebowania na produkty niektórych branż.
- Niedostateczny system powiązań komunikacyjnych z resztą regionu i kraju.

Okazje i szanse

- Wiele kwidzyńskich zakładów szybko rozwija się i inwestuje, co umożliwi wprowadzenie nowych technologii, z reguły bardziej przyjaznych dla środowiska.
- Wykorzystanie polepszającej się sytuacji gospodarki Kwidzyna oraz wysokiego – w porównaniu z miastami o podobnej liczbie mieszkańców – budżetu, do wspierania dalszego rozwoju miasta.

Trudności i zagrożenia

- Możliwość przeniesienia produkcji wysokich technologii do krajów o niższych kosztach produkcji.
- Wprowadzanie nowych technologii ograniczających zatrudnienie.

Sfera społeczna

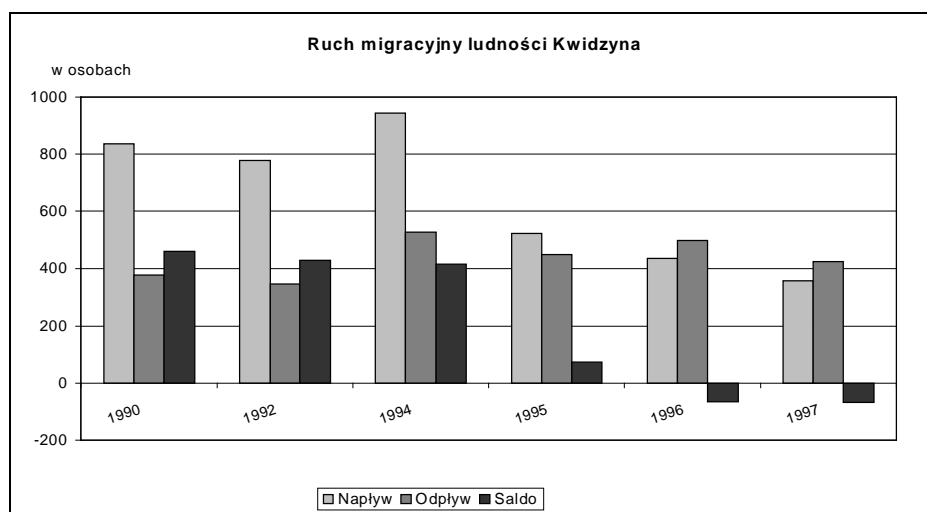
Struktura demograficzna

Kwidzyn liczy 37 963 mieszkańców (dane z 31.12.2004 r.) i jest jednym z ośrodków podregionalnych województwa pomorskiego, obok Chojnic, Lęborka, Malborka, Tczewa i Wejherowa. W ostatnich latach liczba ludności Kwidzyna rośnie powoli (w 1988 r. – 36 tys. mieszkańców). Źródłem wzrostu liczby mieszkańców jest od 1995 roku głównie przyrost naturalny, który kształtuje się na poziomie 150 osób rocznie (ok. 4 ‰).

Tabela nr 6: Struktura wieku mieszkańców stan na 31.12.2002 i na 31.12.2003⁶

ROK		2003		2004	
Wiek	Płeć:	zameldowanie stałe	zameldowanie czasowe	zameldowanie stałe	zameldowanie czasowe
0-15	żeńską	3 464	153	3 477	149
	męską	3 798	170	3 820	171
16-19	żeńską	1 294	93	1 302	79
	męską	1 365	48	1 377	47
20-65	żeńską	12 546	317	12 615	362
	męską	12 019	298	12 066	321
66+	żeńską	2 115	51	2 128	38
	męską	1 167	13	1 178	11
Wszyscy mieszkańcy		37 768	1 143	37 963	1 178

⁶ na podstawie danych z Ewidencji Ludności UM

Rysunek nr 1: Ruch migracyjny ludności Kwidzyna⁷

Ruch migracyjny w pierwszej połowie lat 90. wykazywał dodatnie saldo rzędu 430 osób rocznie. Od 1996 roku odpływ ludności jest wyższy niż napływ (o ok. 60 osób). Kwidzyn charakteryzuje się bardzo intensywną wymianą migracyjną. W powiązaniach z wsiami przeważa napływ, w powiązaniach z miastem odpływ.

Poniżej zaprezentowano prognozę liczby ludności w mieście.

Tabela nr 7: Prognoza demograficzna dla miasta (2004 – 2021)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba mieszkańców	37 838	37 965	38 086	38 214	38 333	38 434	38 560	38 686

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców	38 807	38 921	39 022	39 124	39 225	39 314	39 408	39 490	39 551

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS

Spółeczność miasta jest stosunkowo młoda. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi aż 28%, w tym wyjątkowo dużo (ok. 15%) jest młodzieży w wieku szkoły podstawowej. Co czwarty mieszkaniec miasta jest uczniem. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 10%. Podobną strukturę demograficzną posiada całe Dolne Powiśle.

Silne strony i zalety

- Umiarkowana wielkość i wolne tempo wzrostu miasta, głównie w wyniku przyrostu naturalnego.
- Młodość struktury demograficznej Kwidzyna, co sprzyja rozwojowi i wprowadzaniu innowacji.

Wady i słabości

- Obciążenie z budżetu miasta wydatkami związanymi z wychowaniem znacznej liczby dzieci i młodzieży.
- Znaczna ruchliwość migracyjna ludności, co nie sprzyja „zakorzenieniu” – ważnemu uwarunkowaniu zrównoważonego rozwoju.

Okazje i szanse

- Znaczna zdolność młodego pokolenia do przystosowywania się do szybko zmieniających się warunków gospodarki rynkowej.

⁷ Źródło: dane GUS

- Możliwość ukształtowania i wykształcenia zawodowego zorientowana na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Trudności i zagrożenia

- Zagrożenie odpływem młodych ludzi, jeżeli Kwidzyn nie zdoła zaoferować dobrych miejsc pracy i atrakcyjnych warunków zamieszkania.

Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Główne grupy wymagające wsparcia to osoby starsze, schorowane, niepełnosprawne i nieprzystosowane społecznie oraz bezrobotni. Znaczna część mieszkańców w związku z brakiem wielopokoleniowych korzeni wywołanych ogromnymi migracjami lat 70-tych i 80-tych pozbawiona jest pomocy rodziny i tym bardziej zagrożona jest marginalizacją społeczną i ekonomiczną. Obecnie w Urzędzie Miejskim jest ponad dwieście wniosków oczekujących na mieszkania z różnych powodów: przydział lokalu mieszkalnego; przydział lokalu socjalnego; eksmisja ze wskazaniem lokalu socjalnego. Na pomoc społeczną Gmina Miejska Kwidzyn wydała w roku 2004 około 10% dochodów budżetowych. Główne zadania związane z wydatkami to:

- Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne.
- Dodatki mieszkaniowe.
- Wypłaty zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych.
- Utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.
- Pomoc materialna dla uczniów w formie stypendium.

Najtrudniejszym problemem dla miasta jest zabezpieczenie zasiłków dla najuboższych, pomocy w opłatach mieszkaniowych i w znalezieniu pracy.

Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

Z analizy danych dotyczących dochodów mieszkańców Kwidzyna można wysnuć wniosek o ich znacznej zamożności. Jest ona wyższa w porównaniu z otaczającymi gminami, powiatami czy miastami. Jednak mimo dużej grupy ludzi posiadających spore zasoby finansowe (dodatkowym wskaźnikiem może być ponadprzeciętne zmotoryzowanie miasta - ponad jeden samochód przypada na rodzinę) to znajdziemy w mieście także wielu ludzi nie radzących sobie i żyjących na skraju ubóstwa. Problemy te pogłębia jeszcze brak więzi rodzinnych dużej części mieszkańców napływowych. Oderwani od naturalnych korzeni skazani są na pomoc miasta. Koszty tych działań również można zaobserwować w wydatkach budżetu miasta.

Tabela nr 8: Średni miesięczny dochód brutto podatnika podatku PIT

przedział skali podatkowej	liczba podatników w przedziale	suma dochodów brutto podatników w przedziale
I przedział skali	17 395	249 057 871
II przedział skali	2 246	109 902 571
III przedział skali	436	55 738 553

Na potrzeby obliczenia dochodu przyjęto aktualnie obowiązujące wskaźniki składek na ubezpieczenia społeczne, progi skali podatkowej itp.

Tabela nr 9: Średni miesięczny dochód netto podatnika podatku PIT

	STAWKA	PŁACA BRUTTO	D. BR ŚR. = A	
A		Średni dochód brutto	1 193,1	
B	19,52%	Składka na ubezpiecz emerytalne	$A \times 19,52 \% \times 0,5$	116,45
C	13,00%	Składka na ubezpiecz rentowe	$A \times 13,00 \% \times 0,5$	77,55

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

D	2,45%	Składka na ubezpiecz chorobowe	A x 2,45 %	14,62
E		Przychód podlegający opodatkowaniu	A - (B + C + D)	984,53
F		Koszt uzyskania przychodu (w skali miesiąca)	96,26 zł	96,26
G		Podstawa opodatkowania	E - F	884,57
H	19,00%	Podatek naliczony 19%	G x 19 %	168,07
I		Kwota wolna od podatku (w skali miesiąca)	43,18 zł	43,18
J		Podatek należny 19%	H - I	123,90
K	7,75%	Składka na ubezpiecz zdrowotne	E x 8%	78,76
L		Wynagrodzenie netto	E - J - (0,25 % x E))	858,94

Tak wyliczone wynagrodzenie netto (L) jest następnie przyjmowane do obliczenia sumarycznego dochodu netto (ozn. S) ogółu podatników podatku PIT: $S = L \times (p1 + p2 + p3)$ $S_{\text{miasto Kwidzyn}} = 858,17 \times 20\,077 = 17\,244\,938$ PLN. Oszacowanie dochodu do dyspozycji w gospodarstwie domowym na 1 osobę: Wyliczony w pkt b) sumaryczny dochód netto S służy do wyliczenia dochodu do dyspozycji na 1 osobę w gospodarstwie domowym: $DD = S/X$, gdzie X oznacza ogólną liczbę mieszkańców na danym obszarze.

$$DD_{\text{miasto Kwidzyn}} = 17\,244\,938 / 37\,633 = 458,24 \text{ PLN/miesiąc/osobę}^8.$$

Wielkość dochodu dyspozycyjnego przypadającego na mieszkańców miasta Kwidzyna wynosi ok. 15% więcej aniżeli średnia dla miast podobnej wielkości i świadczy o zamożności mieszkańców Kwidzyna.

Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Kwidzyna obserwuje się ponadprzeciętny rozwój działalności organizacji pozarządowych. Wspomagają one administrację samorządową w realizacji wielu zadań jej przypisanych m.in. z dziedziny kultury, sportu i pomocy społecznej. Wpływają na poszerzenie oferty oświatowej, kulturalnej, sportowej itp. W 2003 roku 51 organizacji pozarządowych wystąpiło z 84 wnioskami o dofinansowanie przedstawionych projektów.

Zgodnie z trybem przyznawania dotacji określonym w Uchwale Nr XXV/234/2000 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 26 października 2000 r. - z późniejszymi zmianami - przyjęto do realizacji, po uprzedniej akceptacji komisji merytorycznych Rady Miejskiej w Kwidzynie oraz Komisji Planu Gospodarczego i Budżetu Rady Miejskiej w Kwidzynie 58 wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe.

W 2004 roku dofinansowanie uzyskały 53 projekty. Łączna wartość dotacji wyniosła 1 657 472 zł.

Tabela nr 10: Wykaz ilościowy złożonych i dofinansowanych wniosków w latach 2001 – 2004

Lata	2001	2002	2003	2004
Ilość dofinansowanych projektów	57	51	58	53
Ilość złożonych wniosków	72	75	84	89

Tabela nr 11: Środki finansowe przekazane organizacjom pozarządowym z budżetu miasta w latach 2001-2003

Lata	2001	2002	2003	2004
Środki z budżetu UM	1 570 050	1 735 243	1 759 119	1 657 472

Poza organizacjami które tworzone są na terenie miasta, Kwidzyna należy do związków i stowarzyszeń międzygminnych.

⁸ Na podstawie Studium Wykonalności dla Gminy Miejskiej Kwidzyna wykonane przez: Grontmij Consult sp. z o.o.

Tabela nr 12: Wykaz związków i stowarzyszeń, do których należy Gmina Miejska Kwidzyn

Nazwa związku, stowarzyszenia	Podstawa prawna
Towarzystwo Rozwoju Powiatu Kwidzyńskiego	Uchwała Nr XVII/184/2000 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 21stycznia 2000 r.
Stowarzyszenie Gmin Rzeczpospolitej Polskiej Euroregion Bałtyk	Uchwała Nr L/338/99 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 26 lutego 1998 r.
Stowarzyszenie "Polskie Zamki Gotyckie"	Uchwała Nr XXXIV/235/97 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 30 stycznia 1997 r.
Związek Miast Polskich	Uchwała Nr XXV/163/92 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 27 listopada 1992 r.
Ogólnopolska Federacja Młodzieżowych Rad Miejskich	Uchwała Nr VI/46/99 Rady Miejskiej w Kwidzynie z dnia 27 lutego 1999 r.

Oświata

W Kwidzynie znajduje się 8 przedszkoli w tym: 1 przedszkole publiczne integracyjne, 4 przedszkola niepubliczne prowadzone przez Fundację „Oświata” i 3 przedszkola niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne.

W mieście znajduje się 5 szkół podstawowych w tym 1 szkoła z klasami integracyjnymi oraz 3 gimnazja. Istnieje społeczne gimnazjum niepubliczne prowadzone przez Fundację „Oświata”.

Funkcjonuje również 7 szkół średnich, w tym 1 Liceum Społeczne.

Działalność edukacyjna szkół i przedszkoli jest wspomagana pracą innych placówek i instytucji, klubów sportowych oraz stowarzyszeń kulturalnych.

Uchwałą Nr XXII/210/2000 Rada Miejska w Kwidzynie w dniu 29 czerwca 2000 r. w przyjęła założenia polityki oświatowej.

Ocena funkcjonowania oświaty

Silne strony i zalety

- Kwidzyńskie placówki oświatowe (przedszkola i szkoły) są autonomiczne. W tym celu:
 - stworzono czytelny, jasny mechanizm finansowania systemu oświaty w mieście (bon oświatowy),
 - utworzono oddziały integracyjne przy szkole podstawowej,
 - przeprowadzono przekształcenia w przedszkolach (powstały placówki niepubliczne),
 - umożliwiono tworzenie innych placówek niepublicznych,
 - powołano w placówkach Rady Szkół i Rady Przedszkoli,
 - dyrektor placówki uzyskał samodzielność finansową,
 - utworzono system szkoleń, kursów dla kadry kierowniczej, rodziców i uczniów,
 - utworzono motywacyjny system wynagradzania nauczycieli,
 - stworzono system dofinansowania podwyższania wykształcenia i przekwalifikowania nauczycieli,
 - przeprowadzono cykl badań naukowych w zakresie kompetencji uczniów kl. I-III i V szkół podstawowych oraz kl. I gimnazjów,
 - analizuje się wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców na temat funkcjonowania szkół,

- szkoły i przedszkola rywalizują o ucznia i wychowanka zwiększając i uatrakcyjniając ofertę edukacyjną.
- Utworzono placówki wspierające działalność oświatową: Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji, Kwidzyńskie Centrum Kultury, Bibliotekę Miejsko-Powiatową, Centrum Administracji Szkół, Fundację „Oświata”, Akademię Umiejętności Pedagogicznych.
- Prowadzony jest konsekwentny program poprawy stanu technicznego kwidzyńskich szkół i przedszkoli.

Wady i słabości

- Niewystarczająca baza sportowa przy niektórych szkołach.
- Układ przestrzenny bazy oświatowej nie nadążający za rozwojem przestrzennym miasta.

Okazje i szanse

- Powstanie zespołu szkół integracyjnych.
- Powstanie niepublicznego szkolnictwa na wszystkich poziomach edukacyjnych oprócz podstawowego.
- Sukcesywna poprawa stanu technicznego szkół podstawowych i gimnazjów.

Trudności i zagrożenia

- Niebezpieczeństwo likwidacji szkół z powodu niżu demograficznego.

Wnioski:

Celem rozwoju edukacji Miasto Kwidzyn powinno kontynuować lub podjąć następujące działania:

- w przedszkolach gmina powinna wspomagać rodziców o niskich dochodach,
- wszelkie rodzaje dochodów placówek poza subwencjami i dotacjami gminy należy pozostawić w danej placówce (zakład budżetowy) lub przekazać placówkom (jednostki budżetowe),
- przeznaczać w dalszym ciągu środki finansowe na remonty placówek oświatowych w celu systematycznej poprawy stanu technicznego budynków,
- rozwijać bazę sportowo-rekreacyjną,
- wspomagać programy edukacyjne istotne dla całej społeczności oświatowej (np. programy dot. wychowania zdrowotnego, rozwoju samorządności, proekologiczne, integracji europejskiej, związane z historią regionu, itp.),
- organizować szkolenia, warsztaty dotyczące innowacji pedagogicznych i programów autorskich,
- promować szkolnictwo niepubliczne na wszystkich poziomach edukacyjnych,
- udostępniać w miarę możliwości na zasadzie użyczenia, placówkom publicznym i niepublicznym na wszystkich poziomach edukacyjnych obiekty gminne w celu prowadzenia działalności oświatowej.

Bezpieczeństwo

W mieście funkcjonują instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo: Powiatowa Komenda Policji, Straż Miejska, Powiatowa Komenda Straży Pożarnej, Przemysłowe Straże, Obrona Cywilna. Funkcjonują dobrze rozwinięte stowarzyszenia pomocowe.

Istnieje i aktywnie działa stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn”. Funkcjonują telefony interwencyjno – informacyjne Urzędu Miejskiego, Klubu Abstynenta, anonimowy telefon Powiatowej Komendy Policji i Straży Miejskiej.

W mieście działa kilka firm ochroniarskich z systemem dozoru instytucji i placówek handlowych.

Ocena stanu bezpieczeństwa na terenie Kwidzyna

Silne strony i zalety

- Mały obszar działania – miasto średniej wielkości, oddalone od dużych aglomeracji.

- Ustabilizowana liczba lokali ze sprzedażą alkoholu.
- Dobra znajomość miejsc zagrożonych – systematyczne monitorowanie miejsc o nasilonych niepożądanych zjawiskach
- Otwarte podejście kadry szkolnej do problemów przemocy – systematyczne wdrażanie programów przeciw przemocy w szkołach i innych inicjatyw propagujących właściwe podejście do tematów agresji, uzależnień czy przemocy
- Stworzenie stałej linii informacyjnej pomiędzy instytucjami bezpieczeństwa a samorządem, organizacjami i instytucjami
- Nawiązanie aktywnej współpracy Policji ze Strażą Miejską.

Wady i słabości

- Kwidzyn jest głównym ośrodkiem przemysłowym i administracyjnym w powiecie co wpływa na zwiększone ryzyko przepływu obcych ludzi, napływ niepożądanych zjawisk np. narkotyki czy zorganizowane grupy przestępcze.
- Brak skutecznych rozwiązań systemowych związanych z przemocą i narkotykami. Na terenie miasta brak specjalistów od wykrywania dystrybutorów narkotyków oraz brak instytucji zajmującej się udzielaniem pomocy w sytuacjach podejrzeń zażywania narkotyków.

Trudności i zagrożenia

- Utrzymujący się poziom przestępstw przeciwko mieniu: włamania, kradzieże.
- Utrzymujący się poziom przestępczości wśród nieletnich: przemoc i agresja w czynach karalnych, obniżenie się wieku nieletnich sprawców, działania w grupie, uzależnienia.
- Stały wzrost wykroczeń w ruchu drogowym – szczególnie ze strony nietrzeźwych kierowców i brawura młodocianych.
- Pogłębiający się problem przemocy w szkole oraz narkomania.
- Pogłębiające się rozwarstwienie społeczne, narastające problemy społeczne.

Wnioski

Zwiększenie stanu bezpieczeństwa oraz poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta niezbędne jest podjęcie następujących działań:

- Pobudzanie w społeczeństwie poczucia powszechnej wspólnej odpowiedzialności za wszelkie naruszenia zasad i norm społecznych przyczyni się do skutecznej współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek społeczny.
- Zapewnienie miastu profesjonalnej jakości usług ze strony Policji i Straży Miejskiej.
- Podejmowanie sprawnej i skutecznej reakcji na zgłoszone zdarzenia.
- Stałe i systematyczne działania mające na celu kształtowanie wzajemnych pozytywnych relacji pomiędzy policjantem, pracownikiem straży miejskiej a mieszkańcem.
- Systematyczna współpraca ze szkołami i organizacjami mająca na celu rozpoznawanie zjawisk niepożądanych i reakcja na nie.
- Wzbogacanie form zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, ścisła współpraca z rodzicami.
- Podejmowanie działań zmierzających do dalszego przejrzystego zagospodarowania placów, parków, osiedli i miejsc zgromadzeń.
- Pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami i służbami odpowiedzialnymi za przestrzeganie prawa. Przepływ wiarygodnych informacji może powodować szybką i skuteczną interwencję.
- Stałe zwiększanie ilości służb Policji i Straży Miejskiej w godz. wieczornych i nocnych.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- Podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia kwalifikacji, znajomości prawa, umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia nie tylko służb ale wszystkich obywateli: rodziców, pracodawców, kadr administracyjnych, członków organizacji.
- Pobudzanie inicjatyw społecznych mających wpływ na integrację, rozwój wspólnej odpowiedzialności, szybką pomoc i reakcje na zjawiska niepożądane.
- Podejmowanie działań zmierzających do informowania społeczeństwa w zakresie możliwości wykorzystania technik zabezpieczających mienie.

STRATEGICZNE DOKUMENTY DOTYCZĄCE ROZWOJU PRZESTRZENNO - SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU

Poniżej przedstawiono analizę dokumentów o charakterze strategicznym, wypracowywanych i przyjmowanych przez poszczególne szczeble władz. Dokumenty te wyznaczają kierunek prowadzonej polityki, a co za tym idzie - priorytety rozwojowe. Ma to bezpośrednie przełożenie na obecny i przyszły kierunek działań rozwojowych samorządu Kwidzyna oraz alokację środków finansowych.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 271/XXII/2000 z dnia 3-go lipca 2000 r. W okresie poakcesyjnym, zgodnie z zapisami strategii, za sprawą podjętych działań gospodarka regionu ma być gotowa do wejścia na drogę szybkiego rozwoju opartego na umiejętnościach i wiedzy. Priorytetowe kierunki działań w tym okresie obejmą zwiększanie turystycznej i inwestycyjnej atrakcyjności regionu.

Główne zadania Strategii:

- określenie wizji regionu pobudzającej do aktywnego udziału w pracy na rzecz rozwoju regionu i tożsamości regionalnej;
- zainicjowanie współpracy w planowaniu przyszłości regionu;
- mobilizację społeczności lokalnych, grup interesów, organizacji społecznych i innych aktorów sceny regionalnej do wyrażania swoich opinii oraz do współdziałania w rozwoju regionu;
- instytucjonalizację prac nad planowaniem rozwoju gospodarczego, społecznego, ekologicznego i przestrzennego;
- tworzenie odniesienia dla działań planistycznych prowadzonych zarówno na szczeblu lokalnym (gmin i powiatów), jak i krajowym;
- określenie merytorycznej podstawy tworzenia programów i projektów rozwojowych;
- przygotowanie instytucji i przedsiębiorstw do przyjęcia oraz właściwego gospodarowania środkami wspierania rozwoju, pochodzących z funduszy krajowych i zagranicznych;
- stworzenie spójnego i atrakcyjnego wizerunku regionu jako podstawy do jego promocji.

Wizja województwa pomorskiego na rok 2010 została określona w dokumencie Strategii następująco: „Województwo pomorskie 2010 roku to region nowych, wykorzystanych szans i partnerskiej współpracy - o silnej i zróżnicowanej gospodarce oraz czystym środowisku, pielęgnujący morskie tradycje i wielokulturowość, przechodzący do szybkiego rozwoju opartego na umiejętnościach i wiedzy”. Realizacji wizji rozwoju i spełnieniu misji samorządu województwa służą wyznaczone priorytety i cele strategiczne oraz zadania realizacyjne. Dla województwa pomorskiego określono następujące priorytety:

Priorytet 1. Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności

Cel 1.1. Zwiększenie mobilności i przedsiębiorczości mieszkańców regionu

Cel 1.2. Rozwój systemu edukacji

Cel 1.3. Pobudzanie aktywności obywatelskiej i społecznej

Priorytet 2. Restrukturyzacja i unowocześnianie gospodarki

Cel 2.1. Stworzenie regionalnego systemu innowacji

Cel 2.2. Rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw

Cel 2.3. Unowocześnienie tradycyjnych sektorów gospodarki

Cel 2.4. Rozwój usług, transportu i turystyki

Cel 2.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej

Cel 2.6. Wsparcie i stopniowe przekształcanie słabych strukturalnie obszarów wiejskich

Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu

Cel 3.1. Przyspieszenie modernizacji metropolii Trójmiasta

Cel 3.2. Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów peryferyjnych

Cel 3.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportowej

Cel 3.4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury portowej

Cel 3.5. Rozwój telekomunikacji

Cel 3.6. Modernizacja i rozwój energetyki

Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia

Cel 4.1. Tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia

Cel 4.2. Poprawa ekologicznych warunków życia

Cel 4.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi

Cel 4.4. Poprawa efektywności ochrony przyrody i krajobrazu

Cel 4.5. Wspieranie różnorodności kulturowej regionu

Cel 4.6. Zachowanie dziedzictwa historycznego

Cel 4.7. Promocja zdrowia i rozwój kultury fizycznej

Priorytet 5. Rozwój międzynarodowej współpracy województwa

Cel 5.1. Zwiększenie roli i znaczenia województwa pomorskiego w Regionie Morza Bałtyckiego

Cel 5.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej

Cel 5.3. Tworzenie dobrego wizerunku województwa w kontaktach międzynarodowych i międzyregionalnych

W ramach poszczególnych priorytetów określono cele i zadania do realizacji. Założenia Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna są w wysokim stopniu spójne z następującymi celami rozwoju województwa:

Cel 1.3. Pobudzenie aktywności obywatelskiej i społecznej

Cel 2.2. Rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw

Cel 2.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej

Cel 3.2. Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów peryferyjnych

Cel 3.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportowej

Cel 4.1. Tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia

Cel 4.2. Poprawa ekologicznych warunków życia

Cel 4.5. Wspieranie różnorodności kulturowej regionu

Cel 4.6. Zachowanie dziedzictwa historycznego

Cel 4.7. Promocja zdrowia i rozwój kultury fizycznej

Wybór celów strategicznych rozwoju województwa z którymi identyfikują się zagadnienia rewitalizacji Miasta Kwidzyna, potwierdza trafność podjętego przedsięwzięcia.

Program Rozwoju Województwa Pomorskiego

Przejęciem od Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do konkretnych działań koordynowanych przez samorząd województwa w określonym horyzoncie czasowym jest Program Rozwoju Województwa Pomorskiego. Program respektuje unijne standardy programowania rozwoju regionalnego ze względu na przewidywany

rosnący udział funduszy unijnych we współfinansowaniu przedsięwzięć rozwojowych na obszarze województwa pomorskiego. Został więc dostosowany do bieżącego okresu budżetowego Unii Europejskiej (Agenda 2000), a jego wewnętrzna struktura odpowiada Jednolitemu Dokumentowi Programowemu sporządzanemu dla obszaru Celu 1 polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Program Rozwoju Województwa Pomorskiego, jako dokument ramowy, określa merytoryczne podstawy formułowania szczegółowych programów operacyjnych rozwoju regionalnego, za pomocą których samorząd województwa pomorskiego występuje o środki budżetu państwa w ramach kontraktu wojewódzkiego oraz o fundusze pomocowe Unii Europejskiej. Program prezentuje bowiem zaakceptowane przez regionalną społeczność priorytety i działania rozwojowe, które wynikają z obserwacji stanu i zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej Pomorza i które są możliwe do zrealizowania w sześcioletniej perspektywie. Jednocześnie Program umożliwia uszczegółowienie i zregionalizowanie rządowych dokumentów strategicznych (narodowe strategie), podkreślając specyficzne problemy rozwojowe województwa pomorskiego i konieczne działania zaradcze. Jest on dokumentem operacyjnym, stanowiącym uszczegółowienie zapisów Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego w powiązaniu z decyzjami Narodowego Planu Rozwoju, który jest kompleksowym dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów, określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej, stanowiącym podstawę do realizacji polityki rozwoju województwa.

Funkcjonowanie Programu Rozwoju Województwa Pomorskiego jest podporządkowane wcześniej wspomnianym zasadom unijnym wydatkowania środków inwestycyjnych.

Partnerstwa - w zaplanowaniu i realizacji poszczególnych działań uczestniczą odpowiednie instytucje szczebla regionalnego i lokalnego, w tym podmioty gospodarcze i społeczne.

Koncentracji - aby zapewnić wykonalność w wyznaczonych ramach czasowych, Program operuje niewielką liczbą precyzyjnie określonych priorytetów.

Dodatkowości - wdrożenie przedsięwzięć wpisujących się w priorytety Programu wymagają połączenia środków własnych instytucji nimi zainteresowanych oraz funduszy zewnętrznych, w stosunku do których instytucje te zgłaszają zapotrzebowanie.

Najbardziej istotnymi zapisami dokumentu, mającymi wpływ na kształt Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna, są:

Priorytet 2. Rozwój kapitału ludzkiego wyzwalający aktywność i przedsiębiorczość społeczności Pomorza

Działanie 2.3. Rozwój kadr dla gospodarki regionalnej opartej na wiedzy

Priorytet 3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej, wzmacniająca konkurencyjność i spójność regionu

Działanie 3.6. Ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego

(Działanie to obejmuje m.in. rewaloryzacje najcenniejszych elementów dziedzictwa kulturowego, w tym historycznych układów przestrzennych oraz wprowadzanie form ochrony dziedzictwa kulturowego).

Powyższe priorytety są podstawą do występowania przez podmioty realizujące wymienione działania o pomoc techniczną i finansową przy realizacji swych zamierzeń. Oznacza to, że rewitalizacja struktur miejskich Kwidzyna w sposób bezpośredni wsparta jest nie tylko poprzez zapisy Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego, ale także i przez program jego rozwoju.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego został przyjęty przez Sejmik województwa pomorskiego w dniu 30 września 2002 r. Wszedł w życie 14 grudnia 2002 r. Jest on dokumentem wymaganym ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a wcześniej ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym. Plan stanowi wyraz polityki przestrzennej na obszarze województwa. Jest uszczegółowieniem strategii rozwoju województwa w odniesieniu do zagadnień przestrzennych.

Wizja rozwoju województwa została określona głównie w rozdziale III planu „Cele i zasady” oraz rozdziale IV „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”. Za priorytetowy problem uznano określenie sposobu pogodzenia wymogów konkurencyjności i efektywności oraz związana z nimi konieczność szybkiej restrukturyzacji gospodarki

w regionie, podyktowana przez gospodarkę światową, z zaspokojeniem społecznych oczekiwań związanych m.in. z poprawą jakości życia. Problem ten w sposób bezpośredni wiąże się z zagadnieniem rewitalizacji struktur społeczno-gospodarczych oraz przestrzennych. Nadrzędną zasadą rozwiązywania tego problemu jest długookresowe równoważenie rozwoju różnych sfer życia w przestrzeni województwa. Zapis ten określa sposób zasadniczego kierunku polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, który określono jako:

„Kształtowanie struktur przestrzennych warunkujących dynamizację rozwoju przez aktywne inicjowanie i wspomaganie przedsięwzięć społeczno - gospodarczych samorządów lokalnych, podmiotów publicznych i kapitału prywatnego lokalizowanych w przestrzeni województwa pomorskiego.”

Podejście to jest bliskie zasadzie równoważenia działań przestrzennych, społecznych i gospodarczych, przyjętych przy opracowaniu Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna.

Zagospodarowanie przestrzeni województwa będzie następować w wyniku realizacji priorytetów określonych w „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego”, w postaci celów głównych zagospodarowania przestrzennego województwa:

Cel 1. Powiązanie z europejskim, w tym bałtyckim systemem gospodarki przestrzennej

Cel 2. Wzrost konkurencyjności Pomorza i efektywności gospodarowania w przestrzeni

Cel 3. Osiągnięcie jakości życia (standardu cywilizacyjnego) mieszkańców zachodniej części europy bałtyckiej

Cel 4. Zahamowanie dewaloryzacji środowiska oraz ochrona jego struktury i wartości

Cel 5. Podwyższenie walorów obronnych i odporności na skutki awarii i klęsk żywiołowych

Założenia planu wiążą się bezpośrednio z celami polityki przestrzennej województwa. Oznacza to wysoki stopień spójności założeń dotyczących kierunków rozwoju przestrzennego województwa z celami określonymi w Programie Rewitalizacji Miasta Kwidzyna.

Program Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna

Pozytywne przemiany, jakie obserwujemy w Kwidzynie w okresie ostatnich lat, wykazują, że demokracja, gospodarka rynkowa i samorząd lokalny w istotny sposób przyczyniają się do rozwoju miasta. Przemiany te - reaktywujące się więzi społeczne, otwarcie na świat, atmosfera twórczej przedsiębiorczości, współdziałanie na szczeblu lokalnym, wrażliwość społeczna, idea zrównoważonego rozwoju – stanowi zespół wartości, tworzących atmosferę Kwidzyna. Wokół tych wartości budowana jest strategia rozwoju miasta, elastyczna i otwarta na wyzwania przyszłości. Strategia odpowiada na pytanie; jak kształtować rozwój miasta w zmieniającej się rzeczywistości. Przy opracowywaniu strategii rozwoju Kwidzyna uwzględniono wszystkie dostępne programy przedwyborcze zaprezentowane przed wyborami do Rady Gminy.

Do opracowania zasad polityk branżowych i konkretnych programów rozwojowych wykorzystano zaangażowanie grup społecznych, przedsiębiorstw, instytucji i obywateli.

Zgodnie z zapisami *Strategii...* Kwidzyn jest i pozostanie ośrodkiem przemysłu celulozowo-papierniczego, elektronicznego, owocowo-warzywnego i elektromechanicznego. Przyszłość miasta jest integralnie związana z rozwojem tych gałęzi przemysłu. Należy wspierać rozwój turystyki związanej z mocniej eksponowanymi walorami miasta, jak również regionu. Wzmocnienia wymagają funkcje oświatowe, co w dalszej przyszłości powinno umożliwić rozwój innych dziedzin życia społecznego.

Dokumentami określającymi strategię lokalną są:

- Program Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna 1995;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Kwidzyna - Agenda 21 1999;
- Polityka Mieszkaniowa Miasta Kwidzyna 2001
- Czteroletni Plan Inwestycji Miejskich 2005 - 2008;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Kwidzyna na lata 2004-2010
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kwidzyna na lata 2004 – 2010

- Założenia Polityki Oświatowej Miasta Kwidzyna

Zapisy Programu Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna w sposób bezpośredni wiążą się z problematyką rewitalizacji. Zadania te realizowane są i będą w dalszym ciągu zarówno przez samorząd Kwidzyna jak również przez inne podmioty i organizacje działające na terenie miasta.

Cel zasadniczy I: Poprawianie stanu środowiska przyrodniczego i warunków życia mieszkańców

1.3.1. Ochrona i leczenie starodrzewu - ewidencja pomników przyrody.

1.4.3. Opracowanie i realizowanie programu utrzymania miasta w czystości

2.1.3. Wspieranie działalności fundacji.

2.2. Bezpieczeństwo.

2.3. Zmniejszenie bezrobocia.

2.3.4.1. Stworzenie banku informacji o bieżących i perspektywicznych potrzebach zakładów pracy w zakresie zatrudnienia.

2.3.4.2. Przygotowanie absolwentów do prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej.

2.3.5. Pomoc organizacjom i stowarzyszeniom bezrobotnych.

2.4. Doskonalenie metod pracy pomocy społecznej przy współudziale fundacji, stowarzyszeń, organizacji charytatywnych itp.

Cel zasadniczy II: Polepszenie funkcjonowania, unowocześnienie i rozwój organizmu miejskiego.

2. Zmiana organizacji ruchu drogowego.

2.1. Budowa rond na wyznaczonych skrzyżowaniach.

2.4. Poprawienie stanu technicznego ulic.

3. Opracowanie całościowego programu perspektywicznej poprawy funkcjonowania miasta.

3.1. Remontowanie ulic i chodników z uwzględnieniem planów inwestycyjnych wszystkich branż (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Zakład Energetyczny, Zakład Gazowniczy, Telekomunikacja itp.).

3.1.1. Uwzględnienie przyszłościowych potrzeb natężenia ruchu drogowego i rozwiązań komunikacyjnych miasta.

3.2. Utrzymanie i odbudowa substancji mieszkaniowej (w tym elewacje).

3.3. Opracowanie programu funkcjonowania oświetlenia, parków, terenów rekreacyjnych i zieleni w mieście.

Cel zasadniczy III: Kreowanie zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki, miasta otwartego na inwestorów, partnerów gospodarczych, turystów - stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności miasta jako ośrodka usług ponadlokalnych.

1. Wypracowanie zasad stabilnej polityki wobec lokalnych przedsiębiorstw, umożliwiającej im korzystny rozwój w granicach miasta.

1.1.1. Współpraca z organizacjami gospodarczymi (np. Izby Gospodarcze, Przemysłowe, Związki Kupieckie).

1.1.2. Opracowanie oferty miasta dla biznesu i przemysłu wspierającej rozwój gospodarczy.

2.1. Stworzenie warunków zachęcających do inwestowania w mieście dla podmiotów gospodarczych.

2.1.2. Opracowanie mapy terenów inwestycyjnych miasta wraz z programem rozwoju infrastruktury.

4. Prowadzenie stałych konsultacji z przedsiębiorstwami miasta w dziedzinie potrzeb kooperacyjnych i lokalnego zaplecza usługowego oraz potrzeb w zakresie zatrudnienia.

Cel zasadniczy IV: Rozwijanie współpracy z okolicznymi gminami na zasadzie koordynacji polityki lokalnej, zamierzeń i inwestycji.

- 1.3. Opracowanie długofalowego programu rozwoju i wspólnego utrzymania dróg na poziomie nieodbiegającym od ustalonego standardu.
- 1.5. Wypracowanie regionalnego programu ochrony wód Liwy, innych cieków i zbiorników wodnych.
- 1.7. Wspólne opracowanie programu wykorzystania potencjału turystycznego regionu jako wsparcia oferty miasta i gmin ościennych.
- 1.8. Wspólnie z Gminą Kwidzyn opracowanie procedury koordynacji projektów zakładających wykorzystanie gruntów miasta i gminy oraz zasady realizacji tego typu przedsięwzięć.
- 2.1. Opracowanie pełnej dokumentacji właściwości turystycznych miasta i regionu.
- 2.2. Promowanie walorów turystycznych miasta i regionu, w tym poza granicami rejonu i kraju.
- 2.3. Wspieranie działań zmierzających do rozwijania bazy hotelowej.

Cel zasadniczy V: Dbanie o kulturę i rozwój intelektualny, rozwijanie infrastruktury służącej profilaktyce zdrowotnej, rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców.

1. Dążenie do zwiększenia znaczenia funkcji kulturotwórczej miasta.
 - 1.1. Kreowanie własnego profilu opartego na folklorze i tradycji Dolnego Powiśla.
 - 2.1. Rozbudowanie zaplecza materialnego sportu, rekreacji i aktywnego wypoczynku.
 - 2.1.3. Uporządkowanie i przystosowanie do przeprowadzenia imprez widowiskowych i sportowo - rekreacyjnych placu przy Gdanisku.
 - 3.1.3. Uwzględnianie w projektach inwestycyjnych budowę sieci ścieżek rowerowych.
 - 3.1.5. Rozważenie i wykorzystanie możliwości rekreacyjnych oferowanych przez obiekty Stada Ogierów Skarbu Państwa w Kwidzynie - Miłosna.

W ramach poddziałań „Rewitalizacja obszarów miejskich” i „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych” wspierane będą projekty, które będą wynikały ze zintegrowanych programów rewitalizacji społeczno-gospodarczej, przestrzennej i funkcjonalnej.

Ważny element tych poddziałań stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kwidzyna

Uwarunkowania polityki przestrzennej, wyznaczone w Studium

Procesy demograficzne Kwidzyna

- Dwukrotny wzrost liczby ludności w latach 1946 - 1998.
- Wysokie tempo wzrostu ludności w latach siedemdziesiątych i na początku lat osiemdziesiątych (jedno z największych w województwie), będące konsekwencją dużego dodatniego salda migracji.
- Obecnie wyraźnie niższy wskaźnik migracji.

Struktura rozmieszczenia ludności

- wyraźna koncentracja ludności w dzielnicach Zatorze I i II i na osiedlu Piastowskim
- odwrócenie się Kwidzyna od historycznej części miasta,
- proces przechodzenia z układu jednostki prostej (centrum) w jednostkę złożoną (czyli z jednostopniowego układu - Zatorze/Śródmieście w układ dwustopniowy - Zatorze /Dzielnica/Śródmieście).

Mieszkalnictwo

- Zbyt wysoki jeszcze odsetek komunalnych zasobów mieszkaniowych i związane z tym wysokie obciążenie budżetu samorządowego (duży odsetek zasobów komunalnych i ich niski stan techniczny, konieczność przygotowania i uzbrajania nowych terenów dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego),
- Starzenie się osiedli o wysokim stopniu samodzielności gospodarstw,
- Rozgęszczenie obszarów o niskim poziomie samodzielności gospodarstw i obszarów o wysokich gęstościach zamieszkania,
- Poszukiwanie nowych form zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych - wzrost zainteresowania zabudową jednorodziną lub wielorodzinną ekstensywną, wzrost popytu na tereny dla nowej zabudowy.

Wybrane, generalne kierunki polityki przestrzennej, wynikające ze Studium

Do najważniejszych kierunków rozwoju przestrzennego Kwidzyna zaliczono:

1. Wykorzystanie do maksimum mało korzystnych warunków położenia (położenie opodal głównych szlaków komunikacyjnych, tereny produkcji rolnej, położenie nad Wisłą) dla wzrostu efektywności ekonomicznej, a także wartości krajobrazowych i kulturowych dalszego rozwoju miasta.
2. Zwiększenie powierzchniowego udziału ogólnodostępnych terenów zielonych.
3. Zachowanie i ochrona unikalnych wartości historycznych i kulturowych:
 - zespołu urbanistycznego Starego Miasta,
 - zespołów parkowych,
 - zabytków architektury poza obszarami wyżej wymienionymi.
4. Kształtowanie nowych obszarów i elementów zagospodarowania w sposób zapewniający indywidualizację przestrzeni, ludzką skalę zabudowy oraz wzbogacenie sfery tożsamości miasta.
5. Kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego w sposób zapewniający poprawę warunków mikroklimatycznych, minimalizację istniejących uciążliwości oraz warunki dla odpoczynku (podnoszenie standardu środowiska).
6. Poprawa sprawności funkcjonowania miasta ze szczególnym uwzględnieniem systemu komunikacyjnego (geometrii układu) i rozmieszczenia programu miejskiego, a w konsekwencji minimalizacja negatywnych skutków podziału miasta na dwie części (integracja przestrzenno - funkcjonalna).
7. Tworzenie warunków dla lokalizacji funkcji o atrakcyjnych miejscach pracy.

Wybrane, generalne zadania realizacyjne

Dla realizacji założonych celów Studium planuje się następujące działania dla uporządkowania, sanacji i przekształcenia strefy publicznej w mieście:

- Stworzenie czytelnego, uporządkowanego układu śródmiejskiego, z ciągłym systemem przestrzeni publicznej integrującej poszczególne części miasta (rewaloryzacja i rewitalizacja Starego Miasta, główne przestrzenie publiczne),
- Powiązanie wzajemne rewitalizowanych układów z systemem usług i obiektów o znaczeniu ogólnomiejskim (obszary dawnych koszar przy ul. Kościuszki, i ul. Grunwaldzkiej)
- Przebudowa i rozwój systemu transportowego zmierzające do minimalizacji nierównowagi między popytem (ruchem) a podażą (zdolności obsługowe systemu) m.in. przez usprawnienie powiązań wewnątrzmijskich, poprawę dostępności głównych elementów struktury miasta zwłaszcza śródmieścia.
- Zwiększenie dostępności i atrakcyjności wypoczynkowo-rekreacyjnej obszarów rekreacyjnych „Miłosna”.

Wybrane cele polityki przestrzennej w zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego

1. Zmierzanie do wzbogacenia obszarów zainwestowanych w zieleń o urządzonym charakterze, powiększenie arealu terenów biologicznie aktywnych ze szczególnym uwzględnieniem fragmentów zdewastowanych oraz stworzenie systemu przestrzeni zielonych - terenów rekreacyjnych „Miłosna”.
2. Podjęcie działań w kierunku zmierzającym do poprawy stanu czystości rzek Liwy i Wisły.

Wybrane cele polityki przestrzennej w zakresie kształtowania środowiska kulturowego

1. Ochrona wartości zasobów środowiska kulturowego miasta, a zwłaszcza elementów współtworzących tożsamość miasta (Stare Miasto, Przedzamcze, dawne obiekty koszarowe, „Miłosna”, pojedyncze obiekty).
2. Akcentowanie i eksponowanie tożsamości Kwidzyna.
3. Rewitalizacja i rewaloryzacja historycznego Starego Miasta ze szczególnym uwzględnieniem stworzenia czytelnego, uporządkowanego układu śródmiejskiego z ciągłym systemem przestrzeni publicznych.

Wybrane zadania realizacyjne

1. Oznaczenie Stref ochrony konserwatorskiej i sformułowanie ustaleń dla: dawnych koszar przy ul. Kościuszki, i ul. Grunwaldzkiej, oraz obszarów rekreacyjnych „Miłosna” i opracowanie programu działań zmierzających do rewitalizacji i rewaloryzacji Starego Miasta.
2. Preferowanie i promocja inwestorów podejmujących odbudowę, modernizację lub inne działania zmierzające do przywrócenia wartości kulturowych obiektów.
3. Sukcesywne porządkowanie obszarów Starego Miasta poprzez likwidację szpecącej zabudowy gospodarczej, obiektów tymczasowych pozbawionych walorów estetycznych, użytkowych itp.
4. Dyslokacja funkcji i obiektów o nieusługowym i niemieszkalnym charakterze, niszczących lub ograniczających dostęp do wartości środowiska kulturowego.

Wybrane cele polityki przestrzennej w zakresie mieszkalnictwa

1. Podnoszenie standardów technicznych i powierzchniowych w zabudowie (m.in. Stare Miasto).
2. Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokich standardach technicznych i powierzchniowych o komercyjnym charakterze, jako towarzyszącej w kreowanych i promowanych obszarach o charakterze śródmiejskim.

Wybrane cele polityki przestrzennej w zakresie usług

1. Wspieranie rozwoju na obszarze całego miasta wszelkich trwałych form zagospodarowania handlu i usług.
2. Preferencje dla lokalizacji sektora usługowego w rejonach głównych przestrzeni publicznych ze szczególnym uwzględnieniem elementów mogących przyczynić się do rewitalizacji i rewaloryzacji rejonu zdegradowanych obszarów Starego Miasta, byłych koszar przy ul. Kościuszki, i ul. Grunwaldzkiej.
3. Preferencje dla funkcji wzbogacającej program miejski o elementy realizujące cele związane z obsługą turystyczno-rekreacyjną obszarów rekreacyjnych „Miłosna”.

Wyniki analizy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kwidzyna ” potwierdzają konieczność przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze. Ustalenia Studium są w tym zakresie wiążące dla Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Program rewitalizacji współuczestniczy w rozwiązywaniu takich problemów na terenie miasta jak m.in.: mieszkalnictwo, handel, usługi, zatrudnienie, komunikacja, oświata, kultura, ochrona środowiska, ochrona zabytków, podtrzymanie tożsamości lokalnej, aktywizacja i integracja społeczna – co w efekcie ma doprowadzić do poprawy warunków życia mieszkańców.

Rewitalizacja stanowi element długofalowej strategii rozwoju społeczno - ekonomicznego w odniesieniu do zdegradowanych obszarów miasta. Postępowanie to powinno być przeprowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, skutecznie integrując aspekty przestrzenne, budowlano-inwestycyjne, społeczne, ekonomiczne, kulturalne i ekologiczne w ramach jednego i skoordynowanego zbioru działań.

Rewitalizacja jest procesem długotrwałym, znacznie dłuższym niż okresy kadencji wybieranych organów gminy i w przyszłości przekształci się w permanentny sposób zarządzania obszarami o trwałej peryferyzacji.

Podstawowe definicje

rewitalizacja - to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych, mający na celu wyprowadzenie terenu ze stanu kryzysowego i prowadzący do rozwoju, w tym do poprawy jakości życia lokalnej wspólnoty.

program rewitalizacji – to program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w okresie kilkunastoletnim do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym.

obszar programu rewitalizacji – to teren, dla którego opracowuje się i realizuje program rewitalizacji, obejmujący całość lub część terenu (strefa, kwartał, ulica, posesja), znajdującego się w stanie kryzysowym.

projekt rewitalizacji – to realizowane na określonym terenie przedsięwzięcie, będące częścią programu rewitalizacji, w ramach którego realizowane są zadania inwestycyjne, społeczne i ekonomiczne.

obszar projektu rewitalizacji – to zwarty zespół nieruchomości, wchodzący w skład obszaru programu rewitalizacji, na której realizowany ma być jeden projekt rewitalizacji.

Cele rewitalizacji

W trakcie prac nad Programem Rewitalizacji Miasta Kwidzyna zidentyfikowano następujące cele:

1. Tworzenie warunków pod rozwój małych i średnich firm na Starym Mieście - działalność usługowa, handlowa, obsługa turystów itp.
2. Tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mającej za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym,
3. Wprowadzenie instytucji publicznych (kultury i rozrywki) do Starego Miasta oraz stałych imprez dla publiczności, troska o dziedzictwo kulturowe,
4. Określenie partnerskich form i sposobów organizacyjno - finansowych dla wprowadzania funkcji mieszkaniowych o wysokim standardzie na Starym Mieście,
5. Renowacja zabudowy, w tym obiektów infrastruktury społecznej, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, renowacja elewacji i przebudowa dachów blokowisk na terenie Starego Miasta w celu przywrócenia jego wartości historycznej,
6. Porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez harmonijne zabudowywanie pustych przestrzeni i realizację wewnątrz kwartałowych terenów zieleni rekreacyjnej,
7. Renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne,
8. Poprawa funkcjonalności systemu kołowego i pieszego,
9. Poprawa estetyki przestrzeni publicznych,

10. Modernizacja, przebudowa i realizacja niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
11. Budowa lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych.
12. Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości na zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miasta.
13. Budowanie dialogu między społecznością lokalną a władzą.

Podmioty programu

Program Rewitalizacji jest wynikiem zespołowej pracy organów miasta oraz społeczności lokalnej; uczestnikami procesu rewitalizacji są: samorząd Kwidzyna, Powiat Kwidzyński, Wyższa Szkoła Zarządzania w Kwidzynie, TBS Sp. z o.o., Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe Miłosna Sp. z o.o., a w przyszłości także właściciele budynków i mieszkań, lokatorzy mieszkań czynszowych, dzierżawcy i użytkownicy powierzchni użytkowych (handlowych, biurowych i usługowych), właściciele nieruchomości niezabudowanych oraz przeznaczonych do rozbiórki.

Podokresy programowania 2005-2006 i lata późniejsze

Okres programowania Programu Rewitalizacji określono na podstawie wniesionych do Programu wniosków i uwag na etapie jego tworzenia, na podstawie dostępnych planów finansowych oraz biorąc pod uwagę okresy programowania Narodowego Planu Rozwoju oraz Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego.

Definiując okres programowania Programu wzięto pod uwagę realne możliwości finansowe uczestników i podmiotów Programu, stopień zaawansowania i przygotowania poszczególnych programów jak również aktualny i przewidywany stan prawny związany z planowanymi działaniami.

W efekcie określono okres programowania Programu Rewitalizacji na lata 2005 – 2013.

Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru

Zgodnie z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kwidzyna ” i „Programu Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna”, do rewitalizacji wytypowano obszary szczególnie zdegradowane, a jednocześnie obejmujące szczególnie cenne skupiska wartości kulturowych, przyrodniczych oraz obszary powojenne. Stwierdzono, iż inne obszary miasta w przyszłości także będą wymagały działań rewitalizacyjnych. Do obszarów rewitalizowanych zaliczono również tereny obiektów, które zostały wskazane przez podmioty wnioskujące, jako wymagające rewitalizacji bądź odnowy, a mające istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta.

W związku z powyższym przyjęto, iż Program Rewitalizacji Miasta Kwidzyna obejmie tereny byłych koszar wojskowych, Stare Miasto i Przedzamcze, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe „Miłosna” oraz obszary miasta wskazane jako wymagające rewitalizacji przez zainteresowane podmioty: rejon ul. Malborskiej - DPS oraz część osiedla Zatorze I – rejon ul. Konarskiego i Staszica.

Dokonując wyboru zasięgu terytorialnego obszarów rewitalizacji pod uwagę wzięto następujące kryteria:

- istniejące na terenie miasta tereny powojenne wymagające rewitalizacji,
- wysokie walory kulturowe Starego Miasta i Przedzamcza, z zachowaną cenną tkanką zabytkową,
- potencjalna, wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna obszaru „Miłosna”,
- wymagający poprawy stan techniczny zabytkowych obiektów obszaru „Miłosna”,
- możliwość stworzenia w szybkim tempie nowych miejsc pracy,
- wnioski zgłoszone do programu rewitalizacji przez zainteresowane podmioty.

Obszary wymagające rewitalizacji oznaczono na załączniku graficznym nr 1 do niniejszego dokumentu „Kwidzyn – obszary rewitalizowane”, symbolami A, B, C, D, E i F:

Obszar A: Teren byłej jednostki wojskowej przy ul. Grudziądzkiej

Granice obszaru wytyczono zgodnie z granicą terenu byłej jednostki wojskowej

Obszar B: Teren byłej jednostki wojskowej przy ul. Kościuszki

Granice obszaru wytyczono zgodnie z granicą terenu byłej jednostki wojskowej

Obszar C: Stare Miasto

Granice obszaru wytyczono zgodnie z granicą obowiązywania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Granice obszaru zostały ponadto rozszerzone na obiekty przy ul. Braterstwa Narodów oraz Słowiańskiej zgłoszone we wnioskach do Programu Rewitalizacji

Obszar D: Miłosna

Granice obszaru wytyczono zgodnie z granicą terenu objętego ochroną konserwatorską

Obszar E: Staszica – Konarskiego

Granice obszaru wytyczono na podstawie złożonych wniosków do programu rewitalizacji

Obszar F: Malborska – DPS

Granice obszaru wytyczono na podstawie złożonego wniosku do programu rewitalizacji

Charakterystyka obszaru rewitalizacji

A. Zespół dawnych koszar wojskowych przy ul. Grudziądzkiej

Tło historyczne

Zespół dawnej Szkoły Podoficerskiej i koszar ul. Grudziądzka 30⁹

Stalą wojskową obsadę Kwidzyn uzyskał w dniu 1 października 1879 r., przez utworzenie szkoły podoficerskiej. Od 1890 r. stacjonował w mieście 35 oddział artylerii polnej. Dla tego celu wybudowano w latach 1877-89, wg projektu Reicherta, pod kierunkiem Dublańskiego, zespół budynków szkoły podoficerskiej.

Jako pierwszy wzniesiono główny budynek sztabowy, w okresie późniejszym rozbudowywany w zbliżonej do obecnej postaci. W stosunku do założenia istniejącego w roku 1910 brakuje obecnie budynków latryn, budynku kuchennego, oraz remizy strażackiej położonej przy obecnej bramie południowo – wschodniej obok dawnej stajni.

Zespół koszar wzniesiony został w jednorodnym stylu nawiązującym licznymi elementami do neogotyku, ale też posiadający pewne cechy baroku uwidocznione w kształtach dachów i proporcjach budynków. Dotyczy to przede wszystkim budynków koszar i lazaretu. W zespole zostały połączone przez nieznanego architekta cechy zakonnej budowli obronnej (wieże, krenelaże), oraz architektury frydrycjańskiej z XVIII wieku.

Według planu z 1910 roku w zespole istniały następujące budynki:

1. dydaktyczny,
2. stajnia,
3. remiza strażacka,
4. dwa bliźniacze budynki koszarowe – północny i południowy,
5. kuchnia,
6. sala gimnastyczna,
7. sala musztry,
8. budynek gospodarczy,
9. dwie latryny położone na zachód od obu budynków koszarowych.

⁹ Wyciąg z KATALOGU ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY Kwidzyna, oprac.M. Gawryluk i A. Barton, Elbląg 1996

Obecnie z 11 budynków pozostało 7. Zespół koszar otoczony jest zachowanym częściowo murem kamienno – ceglany artykułowanym pilastrami, ozdobionym pod koroną kształtkami ceramicznymi, a częściowo przęsłami z metalowej siatki.

Budynki koszarowe – północny i południowy, murowane z cegły licowej, wzniesione zostały na rzucie prostokąta z ryzalitami w skrajnych osiach i w częściach środkowych, jako budynki 3 i 1/2 kondygnacyjne, nakryte spłaszczonymi dachami dwuspadowymi z pokryciem blachą. W budynku północnym znajdowała się wieża wartownicza, wejścia główne wykonano w ostrołukowych portalach wspartych na gotycyzujących kolumnach.

Budynek hali sportowej – murowany z cegły licowej, parterowy, wzniesiony na rzucie prostokąta, opięty dwustopniowymi przyporami ze sterczynami. Posiada dwuspadowy dach kryty blachą, otwory okienne i drzwiowe – ostrołukowe.

Sala musztry – budynek murowany z cegły licowej, parterowy, nakryty niskim dachem dwuspadowym, wzniesiony na rzucie prostokąta z kwadratowymi wieżami przy szczytach i ryzalitem wejściowym. Posiada szereg detali architektonicznych w formach neogotyckich – ostrołukowe otwory okienne i drzwiowe, dwustopniowe przypory ze sterczynami, izbice w ostatnich kondygnacjach wież, kolumny portalu.

Budynek gospodarczy, późniejszy lazaret – murowany z cegły licowej, wzniesiony na planie prostokąta z ryzalitami na narożach elewacji południowej, z kwadratową wieżą wtopioną w korpus główny, ryzalitem na osi elewacji północnej. Jest to budynek dwukondygnacyjny, nakryty czterospadowym dachem krytym blachą, z wieżą z dachem namiotowym z lukarnami, zwieńczoną iglicą. Ten eklektyczny budynek posiada elementy neogotyku w postaci krenelażu wieży, arkadkowego gzymsu podokapowego.

Budynek dydaktyczny, później budynek sztabowy w zespole dawnej Szkoły Podoficerskiej. Monumentalny, murowany z cegły licowej z użyciem kształtek ceramicznych i cegły glazurowanej budynek o kubaturze 26 307 m³ i powierzchni zabudowy 4 437 m². Posiada gwiaździste, żaglaste sklepienia i kasetonowe stropy belkowe. Oraz więźbę dachową stolcowo – kleszczową ze ścianką kolankową, w wieży słupowo – kleszczową. Budynek jest podpiwniczony, trójkondygnacyjny, kondygnacje wysokie, nakryty wielopłociowymi dachami pokrytymi blachą. Bryła budynku jest silnie rozczłonkowana, złożona z części środkowej i dwóch identycznych, ustawionych pod kątem 60° skrzydeł bocznych. Wzniesiony został na złożonym, rozbudowanym rzucie: część środkowa prostokątna z wyrzalizowaną wieżą z przyporami narożnymi od wschodu, prostokątnymi ryzalitami na styku ze skrzydłami bocznymi, oraz wielobocznymi ryzalitami klatek schodowych po obu stronach centralnie umieszczonego ryzalitu zachodniego. W narożnikach każdego ze skrzydeł znajdują się trzy okrągłe, narożne wieżyczki.

Szkoła działała do roku 1919, kiedy to została rozwiązana na mocy traktatu wersalskiego. Po 1940 roku nastąpiło ponownie uruchomienie szkoły podoficerskiej. Po 1945 roku w zespole stacjonowały wojska radzieckie. Od 1951 roku koszary przejęło Wojsko Polskie – 22 Brygada Pancerna (dwa pułki Artylerii Przeciwpancernej). Po wyprowadzeniu z Kwidzyna wojska w początku lat 90-tych, koszary zostały przeznaczone na różne funkcje publiczne.

Stan aktualny i potrzeby

Dzięki zaangażowaniu samorządu lokalnego teren byłej jednostki nie popadł w całkowitą destrukcję, co jest często spotykanym przypadkiem na innych terenach opuszczonych przez jednostki wojskowe. Jednym z pierwszych budynków zaadaptowanych do innych celów był dawny budynek sztabowy, w którym po modernizacji znalazł siedzibę samorząd Gminy Kwidzyn oraz Powiatowy Urząd Pracy.

W części jednego z budynków koszarowych, dzięki pomocy IP – Kwidzyn S.A. powstało Centrum Komputerowo-Językowe. W kolejnych latach remont tego budynku został dokończony przez Samorząd Kwidzyna. Zlokalizowano w nim niewielki hotelik, nowoczesną salę konferencyjną oraz szereg pomieszczeń służących funkcjonowaniu Centrum Komputerowo-Językowego, obecnie Kwidzyńskiego Centrum Kultury. W budynku tym znajduje się obecnie również siedziba Wyższej Szkoły Zarządzania w Kwidzynie.

W drugim z budynków koszarowych zlokalizowane jest Hospicjum oraz kilka niewielkich podmiotów gospodarczych. Większość budynku jest jednak niezagospodarowana i wymaga pilnych remontów.

Budynki techniczne i gospodarcze byłej jednostki zostały sprzedane prywatnym właścicielom. W większości z nich powstały lokale handlowe i usługowe.

Wiele pozostało do zrobienia w zakresie zagospodarowania i uzbrojenia terenu. Aktualny układ komunikacyjny jest pozostałością byłej jednostki wojskowej i nie odpowiada obecnym potrzebom tego terenu. Również infrastruktura techniczna, niegdyś funkcjonująca samodzielnie, wymaga kompleksowej modernizacji i włączenia jej w system infrastruktury technicznej miasta.

Podstawowe problemy obszaru:

- o brak układu komunikacyjnego: jezdni, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów
- o brak odpowiednio działającej kanalizacji deszczowej
- o brak dostatecznego oświetlenia co powoduje skupianie się osób z marginesu społecznego (częste rozboje)
- o brak terenów rekreacyjnych, place zabaw, skwerów-zieleni
- o zniszczone historyczne mury ogrodzeniowe
- o brak elementów małej architektury, ławek, koszy na śmiecie

Niezbędne działania:

- o budowa układu komunikacyjnego: jezdni, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów
- o budowa kanalizacji deszczowej
- o właściwe doświetlenie terenów
- o budowa placów zabaw, skwerów z zielenią niską i wysoką, budowa boiska do gry w koszykówkę, skate-parku
- o częściowa rozbiórka i remont historycznego muru ogrodzeniowego
- o zakup ławek, koszy na śmiecie

Cele:

- o funkcjonalne połączenie terenu z centrum miasta
- o poprawa bezpieczeństwa, zmniejszenie wandalizmu i drobnych przestępstw
- o rozwój funkcji społeczno-gospodarczych

B. Zespół dawnych koszar wojskowych przy ul. Kościuszki

Tło historyczne

W latach 1893-95 przy ul. Kościuszki wybudowano koszary wg projektu Kienitza, dla potrzeb sztabu i III batalionu 1. Zachodniopruskiego Pułku Artylerii Polowej nr 35. Po wschodniej stronie ul. Kościuszki wzniesiono w 1895 r. kasyno oficerskie i budynki administracyjno-mieszkalne.

Po plebiscycie wojska niemieckie powróciły do koszar przy ul. Grudziądzkiej, koszary przy ul. Kościuszki zaczęły pełnić inne funkcje: do 1928 roku były siedzibą policji krajowej, później znów stacjonowało tam wojsko, lecz część zespołu zajmowała ludność cywilna. W 1937 roku budynek główny przeznaczono dla Wehrmachtu, którego oddziały stacjonowały tu do 1945 roku. W pierwszych latach powojennych budynek główny był przejściową kwaterą dla wysiedlanej ludności niemieckiej. W latach 50-tych koszary zostały przejęte przez jednostki łączności Wojska Polskiego. Po opuszczeniu zespołu koszarowego przez wojsko w 1994 roku, koszary zostają przeznaczone na różne funkcje publiczne.

Z 13 budynków zespołu koszar tylko dwa nie uległy większym przekształceniom – główny budynek koszarowy, oraz dawna siedziba sztabu.

Budynek sztabowy - murowany z cegły licowej, dwukondygnacyjny, podpiwniczony, nakryty wielopołaciowymi dachami z ceramicznym pokryciem (holenderka). Został wzniesiony na rzucie litery „L” z bocznym skrzydłem od zachodu. Od wschodu na elewacji frontowej znajduje się niesymetrycznie umieszczony płytki, trójosiowy ryzalit zwieńczony schodkowym szczytem. Kondygnacja parteru wyodrębniona została ceglanym fryzem, wydatny gzyms podokapowy wykonano z kształtek ceramicznych.

Budynek dawnej kantyny jest budynkiem parterowym ze ścianką kolankową, wzniesiony został na rzucie wydłużonego prostokąta. Pierwotnie murowany z cegły, po 1945 roku został otynkowany. Nakryty jest spłaszczonym dachem wielopłociowym krytym papą na deskowaniu.

Budynek garaży, warsztatów i kotłowni, wzniesiony został na planie bardzo długiego prostokąta z dobudowanymi pod kątem prostym skrzydłami bocznymi. Pierwotnie elewacje wykonano w cegle licowej, obecnie są w całości tynkowane. Budynek został nakryty silnie spłaszczonymi dachami dwuspadowymi.

Garaże wzniesione zostały w okresie międzywojennym, zamykają od zachodu dziedziniec zachodni, położone są wzdłuż ulicy Kopernika. Zbudowane zostały na rzucie długiego prostokąta, jako budynki parterowe z użytkowym poddaszem.

Pozostałe budynki zespołu zostały w znacznym stopniu przekształcone (szczególnie budynek w północnym narożniku wschodniego dziedzińca przy ul. Kościuszki, który obecnie ma kształt całkowicie współczesny).

Zespół dawnych koszar stanowi istotny element zabudowy ul. Kościuszki, jego budowa pociągnęła za sobą zabudowę obu pierzei ulicy w kierunku północnym, gdzie powstały domy mieszkalne dla kadry oficerskiej. Zespół stanowi obok zabudowy dworcowej, drugą dominantę ulicy o zdecydowanej stylistyce neogotyckiej. Mimo przekształceń, które zaszły w większości dawnych budynków koszarowych, zespół posiada w dalszym ciągu wartości przestrzenne i zabytkowe.

Stan aktualny

Jednymi z pierwszych zagospodarowanych obiektów były dawne garaże. Po sprzedaży ich na rzecz osób i podmiotów prywatnych zostały zaadoptowane na lokale handlowe. W ich bezpośredniej bliskości powstało targowisko miejskie.

Jeden z budynków byłej jednostki wojskowej został zaadoptowany na siedzibę Komendy Powiatowej Policji, a kolejny na siedzibę Sądu Rejonowego. Część byłych pomieszczeń technicznych oraz stołówki, po nabyciu przez osoby prywatne została zaadaptowana na lokale handlowe i usługowe. Wszystkie te działania w znaczący sposób poprawiły ich stan techniczny.

Do dnia dzisiejszego niszczeje niestety były budynek koszarowy przy ul. Kościuszki 30, brak jest również zaadoptowania terenu i infrastruktury do aktualnych potrzeb.

Podstawowe problemy obszaru:

- o brak układu komunikacyjnego, jezdni, chodników, parkingów
- o brak małej architektury, ławek, koszy na śmiecie
- o brak czytelnego połączenia zaplecza terenu z ul. Kopernika

Niezbędne działania:

- o budowa układu komunikacyjnego: jezdni, chodników, parkingów, przejścia do ul. Kopernika
- o doświetlenie terenu
- o zakup ławek, koszy na śmiecie

Cele:

- o funkcjonalne połączenie zaplecza terenu z ul. Kopernika
- o poprawa bezpieczeństwa, zmniejszenie wandalizmu i drobnych przestępstw
- o rozwój funkcji społeczno-gospodarczych, ożywienie gospodarcze i społeczne terenu
- o zapobieżenie degradacji istniejącej substancji kubaturowej

C. Obszar Starego Miasta

Tło historyczne

Teren skarpy doliny nadwiślańskiej, wyróżniający się malowniczością krajobrazu, wpłynął na rozplanowanie miasta średniowiecznego z charakterystyczną dominantą zespołu zamkowo-katedralnego oraz późniejszych

przedmieście malborskiego i grudziądzkiego z okazałymi gmachami urzędowymi i rezydencjami klasy urzędniczej. Układ przestrzenny, związany z drugim przywilejem lokacyjnym z 1336 r., różni się od charakterystycznych rozwiązań urbanistycznych miast, których lokacja sięga XIII-XIV wieku i jest jednym z najciekawszych.

Zamkowa Góra, rejon ul. Starozamkowej - obszar pierwszej lokalizacji zamku biskupiego, poza rozebranymi w latach 1540-58 obiektami kubaturowymi, posiadał rozbudowany system fortyfikacji; relikty tego założenia czytelne są do dziś w terenie oraz zachowały się pod ziemią - co potwierdziły ratownicze badania archeologiczne.

Stare Miasto - pomimo zdewastowania w okresie powojennym historycznej substancji architektonicznej oraz zabudowania części obszaru bryłami bloków wielorodzinnych, zachowały się pod ziemią relikty układu zabudowy średniowiecznej, a na powierzchni odsłonięty nienaturalnie zespół zamkowo-katedralny, fragmenty murów miejskich, relikwiarz wieży ratusza oraz kamienica w narożniku północno-zachodniego kwartału przyrynkowego.

Historycznie Stare Miasto miało kształt pięcioboku; sieć ulic była dostosowana do ukształtowania terenu; poszczególne kwartały zabudowy nie miały regularnego kształtu. Rynek, w kształcie zbliżonym do kwadratu, z usytuowanym pośrodku ratuszem, istniejącym już w 1336 r., nie był położony centralnie. Z każdego narożnika rynku odchodziły po dwie ulice. Główne z nich kierowały się do bram. Po jego zachodniej stronie znajdowały się w średniowieczu dwa bloki zabudowy, po północnej i po południowej po jednym, a po wschodniej stronie trzy. Blok zabudowy po południowej stronie katedry, położony w stosunku do rynku po północno zachodniej stronie powstał stosunkowo późno, zapewne dopiero w czasach nowożytnych. Część północna rynku jest w sposób niewątpliwie zmniejszona, a cały blok północnej zabudowy zniekształcony - z prostokątnego przekształcony do trapezowego z powodu wchodzącego weń prezbiterium katedry. Działka w tym bloku jest wyraźnie skrócona i przesunięta nieznacznie w przestrzeń rynku.

Do dziś kwidzyńska Starówka, pomimo dewastacji w okresie powojennym substancji architektonicznej oraz zabudowania części obszaru w latach 60-tych ujednoliconymi bryłami bloków wielorodzinnych, stanowi najcenniejszy element organizmu miejskiego. Mimo, że znajduje się tu unikalny w skali nie tylko krajowej zabytek (zespół zamkowo-katedralny), wymaga jednak przywrócenia do „pełni” życia.

Zespół katedralno-zamkowy

Zamek kapituły pomezkańskiej zbudowany został w latach 1320-1340 z cegły. Pierwotnie była to budowla czteroskrzydłowa na rzucie zbliżonym do kwadratu. Posiada unikalną wieżę sanitarno-higieniczną tzw. Gdanisko z 1393 r. Mieści obecnie Muzeum Zamkowe.

Katedra została zbudowana w latach 1310-1360, jako murowany z cegły kościół o układzie gotyckim – pseudobazylika.

Na początku XIV w. biskup Ludeko (1306 - 1321) podjął historyczną decyzję o budowie nowej katedry. Prace rozpoczęto od wzniesienia dwupoziomowego, wielobocznie zamkniętego prezbiterium ukończonego w 1330 r. Dolną część przeznaczono na kryptę grzebalną, wyższą natomiast na tzw. kościół górny z chórem kapłańskim. Pomiedzy prezbiterium a wschodnim skrzydłem zamku, w miejscu dotychczasowego cmentarza i najstarszego murowanego kościoła, postawiono monumentalny, trzynawowy i pięcioprzęsłowy korpus katedry. Powstała w ten sposób budowla sakralna, która wraz ze starszym prezbiterium miała długość 86 m, szerokość 25 m, wysokość 21 m w nawie głównej i 14,5 m w nawach bocznych, a samo dwupoziomowe prezbiterium 22 m długości, 10,5 m szerokości i 18,2 m wysokości. Ściany zwieńczono gankami strzelniczymi, wzmacniając je wysokimi, gęsto rozmieszczonymi przyporami, a na styku korpusu z prezbiterium postawiono 2 wieże narożne nadające katedrze charakter obronny.

W 1586 r. do południowego portalu katedry dostawiono późnoromański portyk, pochodzący zapewne z byłego zamku biskupiego, zniszczonego w 1520 r. Wzniesiono go z wapienia, na planie kwadratu, z pulpitowym dachem przysłaniającym częściowo XIV wieczną mozaikę. Odsłonięto ją dopiero w 1861 r. w trakcie prac konserwatorskich prowadzonych pod kierunkiem Augusta Fryderyka Stulera, znanego architekta niemieckiego. W 1705 r. do północnej ściany katedry dostawiono kaplicę grzebalną ufundowaną przez Otto Friedricha von Groebena.

Katedra kwidzyńska należała w średniowieczu do najwspanialszych świątyń w całych Prusach. W niej to właśnie oprócz bogatej, zaprezentowanej powyżej polichromii, znajdowały się również cenne i o dużych wartościach artystycznych inne dzieła sztuki gotyckiej, z których tylko nieliczne przetrwały do naszych czasów. Do nich zalicza się pochodzący z początku XVI w. tron biskupa Hioba von Dobeneck (1501 - 1520), wykonany z drewna dębowego z płaskorzeźbami ukazującymi herb diecezji pomezkańskiej i biskupa na ścianie czołowej, a na bocznych motywy roślinne, młodzieńców z banderolami i postaci biskupa na tle świątyni oraz św. Mikołaja.

Całość zwieńczona jest gotyckimi sterczynami. Jest to jeden z najcenniejszych zabytków w katedrze. Nie tak okazałym, ale również cennym jest dzwon spізowy z 1512 r. o wysokości 55 cm i średnicy 45 cm z płaskorzeźbą głowy św. Jana, kartuszem i pastorałem oraz napisem łacińskim "ora pro nobis sancte Johannes MCCCCXII". Drugi dzwon znacznie większych rozmiarów (wysokość 120 cm, średnica 100 cm) wykonano w 1584 r. w warsztacie gdańskiego ludwisarza Hermanna Bennincka.

Pierwsze prace naprawcze w katedrze prowadzono w 1686 r., a ich upamiętnieniem jest napis "renovatum 1686" znajdujący się na fryzie wschodniej ściany prezbiterium. Być może wtedy wprowadzono kolejny drewniany strop w miejsce zniszczonego w 1478 r. ceglanego sklepienia prezbiterium dzielącego je na dwa poziomy użytkowe. W 1787 r. zamurowano przejście z zamku do katedry i naprawiono dach. Okres wojen napoleońskich nie był łaskawy dla świątyni. W 1807 r. umieszczono w niej magazyn paszy i wykorzystywano jako salę musztry, doprowadzając wewnątrz do znacznych zniszczeń i dewastacji oraz uszkadzając dach. Mury zewnętrznie były w wielu miejscach zwietrzałe. W latach 1817 - 1818 przeprowadzono niewielkie prace murarskie i malarskie pod kierunkiem architekta Schroedera. Odnowiono gzymsy dachowe, zainstalowano nowy zegar na wieży dzwonnej oraz usunięto niektóre ścianki działowe i ustawiono nowe ławki. Jednak już około połowy XIX w. katedra znajdowała się znów w bardzo złym stanie. Wewnątrz było podzielone wieloma ściankami, a wokół świątyni stały dostawione do niej liczne przybudówki i szopy. W 1857 r. z inicjatywy proboszcza Liedke przystąpiono do opracowania programu remontu katedry. W 1862 r. przystąpiono do pierwszych prac budowlanych. Rozpoczęto je od naprawy dachu i częściowej wymiany więźby dachowej oraz usunięcia krenelażowego przejścia między przyporami ściany południowej, będącego w złym stanie technicznym. Uzupełniono na całej długości katedry główny fryz gzymsowy w typie maswerkowym oraz zniszczone lico ścian. Równolegle trwały prace remontowe wewnątrz świątyni, podczas których 25 lipca 1862 r. dokonano odkrycia polichromii ściennych. Postanowiono wówczas odsłonić malowidła w całości i przeprowadzić ich niezbędną konserwację. Początkowo prace prowadził malarz Fischbach z Westfalii, a po jego śmierci miejscowy artysta Prahl pod kierunkiem Gustawa Reicherta. Tak ogromne zadanie konserwatorskie przerosło możliwości wykonawcze ekipy i okazało się zgubne dla wartości historycznych malowideł.

W następnych dziesięcioleciach wykonywano już tylko drobne prace remontowe. W 1902 r. odrestaurowano mozaikę z 1380 r. znajdującą się nad wejściem do katedry od strony południowej. W następnym roku założono w kościele urządzenia centralnego ogrzewania, które w trzydziestych latach zmieniono na powietrzne. W latach 1900 - 1903 Paul Klinka, malarz pracujący na zamku w Malborku odrestaurował kwidzyńską szafę relikwiarzową, która zaginęła po 1945 r. W okresie międzywojennym naprawiano jeszcze dach oraz ścianę zachodnią katedry.

W 1945 r. katedra wróciła do administracji kościoła katolickiego bez większych zniszczeń. Naprawiono dach oraz przygotowano wewnątrz do celów liturgicznych. Pierwszą mszę odprawiono we wrześniu 1945 roku. W następnych latach prowadzono bieżące remonty. W 1976 r. w odrestaurowanej celi Bł. Doroty urządzono kaplicę pod jej wezwaniem. Świątynia jako kościół parafialny została przekazana franciszkanom opiekującym się nią do czerwca 1993 r., kiedy to po powołaniu diecezji elbląskiej została podniesiona do godności Konkatedry.

Przedzamcze - integralnie związane ze Starym Miastem, a szczególnie z zamkiem. Przez bramę przedzamcza, plac zamkowy i most nad fosą, prowadził wjazd na Zamek Biskupi; zachowały się odcinki murów obronnych, Pałac Fermora i klasycystyczna rezydencja prezydenta Regencji.

Stan aktualny

W 1994 r. Zarząd Miasta Kwidzyna zdecydował o podjęciu przedsięwzięcia inwestycyjnego pod nazwą „Rekompozycja przestrzenna zabudowy Starego Miasta”, a tym samym o przywróceniu dawnej świetności i znaczenia zespołu historycznego. Pierwsza faza zadania polegała na rozpoznaniu układu zabudowy. W latach 1996-1998 przeprowadzono badania archeologiczno-architektoniczne a w 1996 r. ogłoszono Konkurs rekompozycji przestrzennej Starego Miasta Kwidzyna w odniesieniu do zabudowy przyrynkowej. Kwidzyn objęty jest także IV programem rządowym pod nazwą Ratowanie Miast Historycznych.

Został także opracowany Raport Konserwatorski o stanie Miasta. W roku 1999 Miasto przekazało grunty dwóch kwartałów przyrynkowych Starego Miasta Towarzystwu Budownictwa Mieszkaniowego sp. z o.o. w Kwidzynie w celu prowadzenia dalszych działań inwestycyjnych. W latach 2000-2002 zostały przeprowadzone badania archeologiczne na tych terenach. Prace te były współfinansowane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej w ramach projektu „Rozpoznanie i ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarze Starego Miasta w Kwidzynie”. Została opracowana koncepcja zabudowy z wykorzystaniem części podziemnych na garaże. Ponieważ zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego i wnioskami z zakończonych badań archeologicznych nie ma możliwości lokalizacji miejsc parkingowych w kondygnacjach podziemnych,

Rada Miejska Kwidzyna podjęła decyzję o przystąpieniu do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Kwidzyna - Stare Miasto. Stosowna zmiana w Planie została przygotowana.

Obecnie działania wchodzi w fazę techniczną mającą na celu odtworzenie historycznego centrum miasta - nadanie właściwej rangi funkcjonalnej oraz tzw. klimatu staromiejskiego temu rejonowi miasta. Miejsce to może stać się atrakcją nie tylko turystyczną, ale także rejonem aktywnym gospodarczo oraz miłym zakątkiem dla mieszkańców.

Podstawowe problemy obszaru:

- o Zniszczona zabudowa kwartałów Starego Miasta przylegających do Katedry
- o Rażące na tle zabytkowej zabudowy Starego Miasta budynki mieszkaniowe z lat 60-tych
- o Źle komponująca się z kompleksem zamkowo-katedralnym budowla Kinoteatru
- o przestarzała infrastruktura techniczna (brak rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej), niedostateczny rozwój elementów małej architektury
- o Brak wyraźnego zaakcentowania obszaru jako terenu ważnego z punktu widzenia funkcjonowania miasta
- o Zły stan techniczny przyległych obiektów szkolno-wychowawczych

Niezbędne działania:

- o Odbudowa zniszczonych kwartałów Starego Miasta
- o Rekompozycja budynków mieszkalnych z lat 60-tych
- o Modernizacja układu drogowego i dostosowanie go do projektowanej odbudowy zniszczonych kwartałów Starego Miasta
- o Modernizacja obiektów infrastruktury wychowawczej i edukacyjnej
- o Modernizacja infrastruktury technicznej (rozdział kanalizacji ogólnospławnej, budowa podstawowej infrastruktury technicznej dla potrzeb odbudowywanych kwartałów Starego Miasta)
- o Aktywizacja gospodarcza i społeczna obszaru
- o Promocja Starego Miasta jako centrum Kwidzyna

Cele:

- o Przywrócenie historycznego wyglądu okolic Katedry
- o Przywrócenie charakteru centrum miasta
- o ożywienie gospodarcze i społeczne terenu
- o rozwój funkcji społeczno-gospodarczych i edukacyjnych

D. Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe “Miłosna”

Tło historyczne

Zespół dawnego Stada Ogierów powstał w latach 1907 – 1910. W okresie powojennym został uzupełniony zabudową mieszkaniową dostosowaną stylistycznie do istniejącej – zespół nie posiada cech stylistycznych, jest jednak całkowicie jednorodny. Projekty, włącznie z wewnętrznym urządzeniem stajni były wykonywane zgodnie z instrukcjami Koniuszego Oberlandzkiego hrabiego v. Lehndorff'a, przez Komisję Budowlaną pod przewodnictwem Głównego Tajnego Radcy Budowlanego Böttger'a z Krajowego Ministerstwa Rolnictwa, przy współudziale Dyrektora Stadniny - kapitana w stanie spoczynku von Auerswald'a.

Zespół powstał według przemyślanej kompozycji. Założono go na planie wydłużonego prostokąta. W centrum znajduje się rozległy maneż z trzech stron otoczony długimi budynkami stajni, na zachód od zespołu gospodarczego zlokalizowano budynki mieszkalne z gospodarczymi, natomiast pozostała zabudowa mieszkaniowa rozlokowana na obszarze zbliżonym do trójkąta. Na północ od zespołu, otoczony parkiem, wznosi się budynek dawnej siedziby Zarządcy Stadniny połączony z budynkiem gospodarczym. Od strony szosy

wzniesiono ogrodzenie z trzema bramami wjazdowymi i furtkami, złożone z murowanych i tynkowanych słupów z kołami, furtki umieszczone w arkadach z daszkami pokrytymi dachówką ceramiczną.

Komunikację zewnętrzną ustanawia droga Kwidzyn - Grudziądz, komunikacja wewnętrzna złożona jest z czytelnego układu dróg łączących wszystkie elementy dawnej Stadniny.

Najważniejszym układem zieleni wysokiej w zespole jest park krajobrazowy otaczający go od północy, utworzony na bazie naturalnego lasu mieszanego. Duży kompleks leśny występuje po drugiej stronie szosy Kwidzyn - Grudziądz. Poza parkiem w zespole licznie występują nasadzenia wielogatunkowe akcentujące aleje i maneż, otaczające budynek administracyjny. Oprócz drzew występują strzyżone żywopłoty i trawiaste partery.

Wszystkie budynki w zespole są murowane z cegły, tynkowane bądź wykonane w cegle licowej, część z nich posiada elementy ryglowe (poddasza, szczyty), nakryte są mansardowymi, łamanymi dachami z pokryciem ceramicznym (karpiówka, dachówka korytkowa, holenderka). Budynki gospodarcze związane z poszczególnymi domami mieszkalnymi nakryte są dachami naczółkowymi i wzniesione są w konstrukcji ryglowej, tynkowane w parterze.

Wszystkie obiekty powstałe na terenie stadniny posiadają cechy wspólne (nie wyłączając najmniejszych budynków gospodarczych). Główną zasadą było wznoszenie obiektów murowanych z cegły licowej, częściowo tynkowanych z wykorzystaniem konstrukcji ryglowej w szczytach. Nakrywano je dachami mansardowymi, naczółkowymi, rzadziej dwuspadowymi i pokrywano dachówką korytkową wyprodukowaną z pewnością dla potrzeb tego konkretnego zespołu, ponieważ nie jest spotykana nigdzie indziej na terenie dawnej rejencji kwidzyńskiej. Budynki urozmaicano ryzalitami, licznymi wystawkami i powiekami w połączeniach dachowych, dla których stosowano formę łuku wklęsłego - wypukłego bądź koszowego. Stajnie i domy mieszkalne projektowano jako 1 i 1/2 kondygnacyjne. Każdy z domów dla pracowników stadniny posiada indywidualną formę, choć wszystkie powstały w tej samej stylistyce.

Stajnia Wieżowa - zaprojektowana jako główna budowla stadniny, największa choć nie najwyższa, posiada bowiem równą pozostałym stajniom wysokość. Wyróżnia ją zegarowa wieżyczka na środku kalenicy dająca nazwę budowli. Wzniesiono ją w samym centrum zespołu równoległe do drugiej głównej drogi. Stajnia wyznacza południową pierzeję hipodromu - geometrycznego i faktycznego centrum stadniny. Zaprojektowano ją na rzucie wydłużonego prostokąta o wymiarach 96,6 x 11 m., nakryto mansardowym dachem z wieżyczką zegarową nad środkową, obustronnie wyryzalitowaną częścią i dwoma wieżyczkami wentylacyjnymi na skrajach kalenicy. Pomiędzy nimi znajduje się szereg wywietrzników wyprowadzonych ponad dach. Na piętrze środkowej części znajduje się przestronne mieszkanie; część ta jako jedyna we wszystkich stajniach jest w połowie podpiwniczona. Wnętrze stajni przeznaczony jest dla 70 koni umieszczonych w boksach bądź stanowiskach.

Dwie stajnie, każda na 56 koni, określane jako „Oгородowa” i „Kowalska”, o długości 80,58 m i 13,02 m szerokości są takie same jak wspomniana wyżej. Środkowa część budynku mieści magazyn i szyb do siana. Z magazynu prowadzą rozsuwane wrota do pozostałych części, w których jest siodlarnia, mieszalnia paszy, kran z wodą pitną i dalej 20 stanowisk, po 10 z każdej strony, z których każde ma 4,5 m szerokości. W przybudówkach, do których prowadzą drzwi przesuwane, jest po 8 boksów.

Stajnia kwarantanny, zbudowana na rzucie niemal kwadratu, pod mansardowym dachem, z masywną przybudówką chroniącą przed wiatrem.

Ujeżdżalnia, wzniesiona na rzucie prostokąta o wymiarach 37 m. na 17 m., we wnętrzu ma 11 m wysokości do najwyższego punktu pozornego sklepienia beczkowego opartego na drewniano-żelaznych dźwigarach. Wieżba dachowa spinająca mury jest wspomagana przez zewnętrzne oszkarpowanie budowli. Wentylacja wnętrza odbywa się za pomocą okien i wywietrzników w dachu. Galeria dla widzów drewniana.

Kuźnia, budynek o wymiarach 7 x 5 m. i 3 m. wysokości z otwartym podcieniem do podkuwania koni, dalej jest pomieszczenie wykorzystywane jako skład węgla i żelaza, oraz otwarte wnętrze z piecem kowalskim i kowadłami.

Pozostałe obiekty:

- Szopy na narzędzia, pompę strażacką i inne urządzenia ppoż.,
- Osadniki,
- Budynek wagi,

- Zespół domu mieszkalnego dyrektora stadniny ,
- Drewnia,
- Budynek gospodarczy dyrektora
- Stajnia koni zaprzęgowych i powozownia
- Lodownia
- Zespół domu rachmistrza stadniny
- Budynki gospodarcze - rachmistrza i koniuszego
- Zespół domu sklepiarza i 30 nieżonatych dozorców
- Ośiem czterorodzinnych domów
- Drewnie, chlewki i latryny dla 32 rodzin pracowników
- Dom trzyrodzinny
- Budynek gospodarczy dla domu trzyrodzinnego
- Dwa budynki pralni.^{10, 11}.

Ponieważ w 1945 roku w pobliżu Kwidzyna nie toczono intensywnej walki, zespół stadniny nie uległ zniszczeniu. Przejęty przez Skarb Państwa był gotowy na przyjęcie nowej funkcji, która nie odbiegła od historycznej. W 1947 roku utworzono Państwowe Stado Ogierów Kwidzyn - Miłosna, które zajmowało się przede wszystkim treningiem trzyletnich ogierów pochodzących ze stadnin mazurskich i małopolskich. PSO było silnym ośrodkiem jeździeckim. Członkowie sekcji jeździeckiej klubu „Nadwiślanin Kwidzyn” uczestniczyli w igrzyskach olimpijskich, wygrywali zawody krajowe i międzynarodowe. 25 lutego 1980 roku zespół Państwowego Stada Ogierów w Miłosnej został wpisany do rejestru zabytków woj. elbląskiego pod numerem 56/80.

Stan aktualny

Stan zachowania istniejącej zabudowy określany jest zasadniczo jako średnio dobry, zachowany został układ przestrzenny z wszystkimi jego elementami. Budynki obecnych Terenów Rekreacyjno-Wypoczynkowych „Miłosna” są w stanie ogólnie dostatecznym, jednak szereg z nich wymaga pilnych remontów. W najgorszej sytuacji znajduje się nieużytkowana wieża wodociągowa pozbawiona napędu wiatrowego. Jest obecny stan techniczny grozi zniszczeniem, o ile nie zostaną podjęte działania naprawcze.

W chwili obecnej budynki dawnego Stada Ogierów są własnością spółki komunalnej „Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe Miłosna”. Spółka ta jest własnością Gminy Miejskiej Kwidzyn. Zgodnie z wcześniejszymi założeniami, spółka rozwija działalność rekreacyjno - sportową oraz wypoczynkową. Zachowany został podstawowy charakter obiektów związany ze sportami jeździeckimi. Stopniowo, niewielkimi nakładami, modernizowany jest układ komunikacyjny na terenie samej stadniny, w miarę możliwości finansowych zabezpieczane przed dalszą degradacją są również poszczególne budynki. Jednak stosunkowo nienajlepszy stan techniczny większości obiektów użytkowanych przez spółkę oraz przewidywane wysokie koszty remontów nie pozwalają na odpowiednie zabezpieczenie wszystkich budynków. Znacznych nakładów wymaga również modernizacja układu komunikacyjnego na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Podstawowe problemy obszaru:

- Daleki od oczekiwania stan techniczny większości budynków użytkowych i niektórych budynków mieszkalnych
- Wewnętrzny układ komunikacyjny oparty na drogach gruntowych
- Peryferyjne położenie w stosunku do centrum Miasta

¹⁰ Wyciąg z KATALOGU ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY Kwidzyna oprac. M. Gawryluk i A. Barton, Elbląg 1996

¹¹ KWIDZYN - MIŁOSNA Dokumentacja ewidencyjna zespołu Państwowego Stada Ogierów autor opracowania: Maria Gawryluk współpraca: Lech Słodownik recenzent: dr Bogna Lipińska Elbląg sierpień - październik 1998

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

- o Przeważała infrastruktura techniczna (brak rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej), niedostateczny rozwój elementów małej architektury, brak boiska i terenów zabaw dla dzieci

Niezbędne działania:

- o Poprawa stanu technicznego budynków byłego Stada Ogierów
- o Modernizacja układu drogowego na terenie Osiedla Miłosna
- o Rozwój elementów małej architektury oraz zwiększenie atrakcyjności zamieszkania
- o Aktywizacja gospodarcza, turystyczna i społeczna obszaru
- o Promocja obszaru jako terenu wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców Miasta i okolic

Cele:

- o Stworzenie ponadlokalnego centrum rekreacyjno-wypoczynkowego
- o Zachowanie historycznej zabudowy obszaru
- o Przeciwdziałanie możliwej marginalizacji społecznej mieszkańców Osiedla Miłosna

E. Fragment osiedla Zatorze I

Tło historyczne

W trakcie prac na stworzenie Programu Rewitalizacji zgłoszono szereg wniosków o poddanie rewitalizacji kilku szczególnie ważnych dla Miasta obiektów. Dwa z nich: projekt rewitalizacji obiektów Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 oraz budowa boiska dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 zlokalizowane są na terenie Osiedla Zatorze I. Obszar ten został przedstawiony jako obszar E na Załączniku nr 1.

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 lokuje się we wschodniej części miasta, na terenie Przedmieścia Malborskiego, rozwiniętego w XIX i pocz. XX wieku w kierunku południa i wschodu wzdłuż obecnej ul. Warszawskiej, gdzie na dużych parcelach lokowano reprezentacyjne budowle użyteczności publicznej i rezydencje wyższych urzędników regencji. Po przekroczeniu torów kolejowych wiaduktem w ciągu jezdnii, dzielnica zmienia swój charakter na przedmiejski. Kwartaly na południe od wschodniego odcinka ul. Warszawskiej powstały w 2 ćw. XX wieku i zabudowane są głównie domami mieszkalnymi, budynki użyteczności publicznej występują rzadko. Należą do nich trzy szkoły - dawna szkoła rolnicza przy ul. Staszica 2, dawna Szkoła Ludowa przy ul. Staszica 16 i dawne Gimnazjum Polskie położone w południowej pierzei ul. Konarskiego. Duży kubaturowo i powierzchniowo gmach jest odsunięty od ulicy, utrzymany w linii regulacyjnej zabudowy. Od południa znajduje się rozległe boisko szkolne, ogrodzone od południa, wschodu i zachodu, a od północy szeroki trotuar.

Gmach gimnazjum został wzniesiony według projektu architekta Fechnera po długich staraniach Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w latach 1934 - 36, uroczyste otwarty 10 listopada 1937 roku. Oficjalnie szkoła nazywana była Prywatną Szkołą z Programem Wyższej Uczelni i Polskim Językiem Nauczania w Kwidzynie. Była najnowocześniejszą i najlepiej wyposażoną szkołą w Prusach Wschodnich. Zamknięta została 25 sierpnia 1939 roku, a uczniowie i nauczyciele zostali wywiezieni pod Królewiec. Po 1945 roku szkołę reaktywowano jako Liceum Ogólnokształcące. Budynek nie posiada specjalnych cech stylowych.

Budynek został wzniesiony z cegły ceramicznej, tynkowany, posiadający ogromną powierzchnię zabudowy - ponad 9.000 m² i kubaturę ponad 36.000 m³. Budynek główny jest dwukondygnacyjny z suteryną z użytkowym poddaszem, skrzydło wschodnie jest dwukondygnacyjne, podpiwniczone. Gmach nakryty został czterospadowymi dachami z pokryciem ceramicznym (holenderka). Wzniesiony na rzucie podkowy, złożony z budynku głównego (od północy), skrzydła wschodniego dostawionego prostopadłe i parterowej sali gimnastycznej stanowiącej skrzydło zachodnie, również prostopadłe. Dziedziniec wewnętrzny jest obecnie wyasfaltowany z trawnikiem po środku.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3

Zabudowania szkolne pochodzą z II połowy XX w, nie przedstawiają żadnej wartości zabytkowej ani architektonicznej. Ze względu na ważne społecznie funkcje edukacyjne, zapewniające możliwość kształcenia

w zakresie przedmiotów zawodowych w znacznej części młodzieży z terenów wiejskich, konieczne i niezbędne jest podjęcie działań zapewniających odpowiednią bazę techniczną oraz pełną ofertę edukacyjną i komplementarność kształcenia.

Stan aktualny

Budynek Zespołu Szkół Ogólnokształcących to obiekt o wartościach przede wszystkim historycznych, posiada też walor indywidualnie projektowanej architektury monumentalnej charakterystycznej dla okresu lat 30-tych. Obecnie w budynku mieści się Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Kwidzynie. Jako siedziba szkoły średniej z najdłuższą w mieście historią stanowi ważny element systemu edukacji. Ze względu na swój wiek budynek ten znajduje się w złym stanie technicznym. Kompleksowa modernizacja tego budynku jest niezwykle istotna dla zachowania dziedzictwa kulturowego miasta i całego regionu.

Zabudowania Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 stanowią jedyną w regionie ofertę edukacyjną dla młodzieży pragnącej kształcić się w kierunku rolniczym i mechanicznym. Zły stan techniczny budynków a przede wszystkim bardzo wysokie koszty jego utrzymania spowodowane złym zabezpieczeniem termicznym budynku, stanowią zagrożenie dla dalszego funkcjonowania Szkoły i ograniczeniem oferty edukacyjnej dla znacznej rzeszy młodzieży. Brak jest również właściwego zaplecza dla zajęć fizycznych.

F. Rejon ul. Malborskiej

Rejon ul. Malborskiej, obejmuje obiekty Domu Pomocy Społecznej. Wszystkie zabudowania pochodzą z XX w., nie posiadają wyraźnej wartości historycznej. Ze względu na ich zły stan techniczny, konieczne jest podjęcie działań naprawczych.

Zachowanie obecnej funkcji budynku jest niezwykle ważne i pożądane ze względów społecznych. Dom Pomocy Społecznej, oprócz opieki nad osobami starszymi, prowadzi również warsztaty Terapii Zajęciowej skierowane do osób niepełnosprawnych, w tym przede wszystkim młodzieży upośledzonej umysłowo. Pozbawienie uczestników tej formy opieki w znaczący sposób utrudni im przynajmniej częściowo samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Projekty rewitalizacyjne

Zakres projektów rewitalizacyjnych obejmuje wszystkie działania przewidziane do realizacji na terenach objętych programem rewitalizacji, mające na celu zmianę obecnego sposobu użytkowania i poprawę stanu technicznego obiektów oraz zmianę sytuacji społeczno-gospodarczej na danym obszarze. W szczególności działania te mają na celu doprowadzić obszary rewitalizowane do ożywienia gospodarczego oraz posłużyć do rozwoju bazy edukacyjno-społecznej.

1. Adaptacja pomieszczeń do potrzeb szkoleniowych i dydaktycznych - zmiana sposobu użytkowania lokalu przy ul. 11 Listopada 29/3 w Kwidzynie

Celem projektu jest rozwój i zwiększenie oferty edukacyjnej i bazy edukacyjnej na obszarze A. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia potencjału dydaktycznego WSZ oraz pozwoli na rozszerzenie oferty edukacyjnej.

2. Zakup sprzętu audiowizualnego (przenośnego) niezbędnego do prowadzenia szkoleń poza siedzibą uczelni

Celem projektu jest zwiększenie oferty edukacyjnej oraz aktywizacja na obszarze A. Realizacja projektu pozwoliła wprowadzenie szerokiej oferty szkoleniowej skierowanej m.in. do absolwentów WSZ oraz młodzieży i dorosłych poszukujących pracy i pragnących poszerzyć swoją wiedzę zawodową.

3. Adaptacja pomieszczeń do potrzeb dydaktycznych - zmiana sposobu użytkowania lokalu przy ul. 11 Listopada 28/5 w Kwidzynie

Celem projektu jest rozwój i zwiększenie oferty edukacyjnej i bazy edukacyjnej na obszarze A. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia potencjału dydaktycznego WSZ oraz pozwoli na rozszerzenie oferty edukacyjnej.

4. Budowa dwóch kwartałów przyrynkowych rynku Starego Miasta w Kwidzynie

Celem projektu jest rewitalizacja historycznej zabudowy Starego Miasta oraz przywrócenie funkcji centralnych na obszarze C. Realizacja projektu spowoduje powstanie zniszczonych wskutek działań wojennych i powojennych kwartałów przyrynkowych, co w efekcie doprowadzi do ożywienia gospodarczego tego rejonu. Planowany projekt pozwoli na przywrócenie dawnych wartości historycznych tego obszaru, stwarzając jednocześnie warunki dla rozwoju szerokiego wachlarza usług na rewitalizowanym obszarze.

5. Sala sportowa przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 ul. Katedralna 5

Celem projektu jest zwiększenie bazy edukacyjno-sportowej na obszarze C. Przyczyni się to do poszerzenia atrakcyjności edukacyjnej tej placówki oraz rozszerzenia oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych dla mieszkańców tego obszaru i obszarów przyległych

6. Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 ul. Konarskiego 12

Celem projektu jest naprawa i uatrakcyjnienie bazy edukacyjnej na obszarze E. Projekt przyczyni się do zachowania obecnej formy Zespołu Szkół Ogólnokształcących, zapobiegnie jej degradacji a także wpłynie pozytywnie na pełnioną funkcję edukacyjną.

7. Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 ul. Słowiańska 17

Celem projektu jest naprawa i uatrakcyjnienie bazy edukacyjnej na obszarze C. Dzięki jego realizacji naprawie ulegnie istniejąca substancja kubaturowa, poprawione zostaną warunki edukacyjne młodzieży, a także poprawie ulegnie wygląd zewnętrzny budynku.

8. Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 ul. Katedralna 5

Celem projektu jest zwiększenie bazy edukacyjno-sportowej na obszarze C. Dzięki jego realizacji naprawie ulegnie istniejąca zabytkowa substancja kubaturowa, poprawione zostaną warunki edukacyjne młodzieży, a także poprawie ulegnie bezpośrednie otoczenie zespołu katedralno-zamkowego.

9. Modernizacja obiektów Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego ul. Braterstwa Narodów 59 w Kwidzynie

Celem projektu jest poprawa stanu technicznego bazy edukacyjnej oraz opiekuńczo-wychowawczej na obszarze C. Stworzone zostaną odpowiednie warunki dla właściwej nauki i opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i marginalizacją w życiu społecznym – dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną. Remont placówki przyczyni się do rozszerzenia oferty ukierunkowanej m.in. na przywrócenie tej grupy społecznej do samodzielnego życia w nowoczesnym społeczeństwie.

10. Modernizacja obiektów Domu Dziecka ul. Braterstwa Narodów 58 w Kwidzynie

Celem projektu jest poprawa stanu technicznego bazy opiekuńczo-wychowawczej na obszarze C. Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na warunki opieki, nauki i rozwoju dzieci i młodzieży pozbawionej rodziny, wymagającej specjalnej troski.

11. Budowa boiska dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 ul. Staszica 25 w Kwidzynie

Celem projektu jest zwiększenie bazy edukacyjno-sportowej na obszarze C. Powstanie zaplecze sportowe zapewniające właściwe warunki rozwoju fizycznego młodzieży kształcącej się w tej placówce.

12. Termomodernizacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 ul. Staszica 25 w Kwidzynie

Celem projektu jest poprawa stanu bazy edukacyjnej na obszarze E. Realizacja projektu pozwoli na przekazanie dodatkowych stałych wolnych środków finansowych na rozszerzenie oferty edukacyjnej.

13. Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 ul. Ogrodowa 6 w Kwidzynie

Celem projektu jest poprawa stanu bazy edukacyjnej na obszarze C. W wyniku realizacji projektu poprawie ulegnie stan bazy edukacyjnej i możliwe będzie rozszerzenie aktualnej oferty edukacyjnej

14. Modernizacja obiektów Domu Pomocy Społecznej ul. Malborska 18 w Kwidzynie

Celem projektu jest poprawa stanu bazy opiekuńczo-społecznej na obszarze F. Stworzone zostaną odpowiednie warunki dla właściwej nauki i opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i marginalizacją w życiu społecznym osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Remont placówki przyczyni się do rozszerzenia oferty ukierunkowanej m.in. na przywrócenie tej grupy społecznej do samodzielnego życia w nowoczesnym społeczeństwie.

15. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej zabytkowego obiektu byłego Stada Ogierów

Celem projektu jest poprawa stanu budynków zabytkowego obiektu byłego Stada Ogierów oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej a także ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarze D

16. Warsztaty praktycznej ekologii

Celem projektu jest rozwój bazy edukacyjnej oraz praktyczne wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju a także ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarze D. W wyniku jego realizacji poprawie ulegnie stan techniczny budynku gospodarczego znajdującego się obecnie w bardzo złym stanie technicznym.

17. Adaptacja budynku pokoszarowego przy ul. Kościuszki 30 na Kwidzyńskie Centrum Aktywności

Celem projektu jest rozwój bazy edukacyjnej i stymulowanie aktywności lokalnej i gospodarczej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarze B. Stworzone zostaną atrakcyjne warunki dla rozwoju organizacji pozarządowych, utworzone zostanie Muzeum Ziemi Kwidzyńskiej a także stworzone zostaną korzystne warunki dla wsparcia sektora MŚP.

18. Modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu Starego Miasta

Celem projektu jest modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu Starego Miasta na obszarze C. Powstanie infrastruktura techniczna umożliwiająca zgodną z założeniami odbudowę kwidzyńskiej Starówki, stworzone zostaną również atrakcyjne i korzystne warunki dla rozwoju sektora usługowego na tym obszarze.

19. Poprawa układu komunikacyjnego na Oś. Miłosna

Celem projektu jest poprawa układu komunikacyjnego na Oś. Miłosna oraz zwiększenie atrakcyjności terenu na obszarze A.

20. Modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu byłej jednostki wojskowej przy ul. Grudziądzkiej

Celem projektu jest modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu oraz zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i bezpieczeństwa na obszarze A

21. Stworzenie układu komunikacyjnego na terenie byłej jednostki przy ul. Kościuszki

Celem projektu jest modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu oraz zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i bezpieczeństwa na obszarze B

Wykaz zadań inwestycyjnych (działań przestrzennych) na obszarach poddanych rewitalizacji przedstawiono w Załączniku nr 2: Zestawienie danych o planowanych projektach rewitalizacyjnych

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Celem Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna jest kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza i społeczna wyznaczonych do rewitalizacji obszarów miasta, której realizacja w latach 2005 – 2006 i latach późniejszych służyć będzie dążeniu do założonej wizji miasta, określonej w wypracowanych do tej pory dokumentach strategicznych.

Zakłada się, że uwarunkowania dalszego rozwoju Kwidzyna, tj. obecna sytuacja społeczno-gospodarcza miasta, możliwości, jakie tworzy potencjał miasta oraz jego położenie i otoczenie, skłaniają do poszukiwania nowych możliwości tworzenia miejsc pracy dla mieszkańców Kwidzyna oraz wzrostu atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej.

Działanie podjęte w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna pozwoli na osiągnięcie założonych celów ogólnych. Stopień realizacji założeń Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna monitorowany będzie w oparciu o przyjęte oczekiwane wskaźniki realizacji założonych celów.

Tabela nr 13: Oczekiwane wskaźniki

Produkty	Powierzchnia użytkowa obiektów poddanych rewitalizacji (m ²)	+ 25 000
	Powierzchnia terenów wyremontowanej, przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie rewitalizowanym (m ²)	+ 5 000
	Liczba zrealizowanych projektów	+ 21
Rezultaty	Liczba nowych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie objętym rewitalizacją (szt.)	+ 7
	Liczba organizacji społecznych i pozarządowych zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze	+15
	Liczba nowych miejsc pracy stworzonych na terenie zrewitalizowanym (szt.)	+40
Oddziaływanie	Wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych (%)	- 1%
	Migracje z terenów poddanych rewitalizacji (saldo)	+ 1%

PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2005 – 2006 I NA LATA NASTĘPNE

Źródłami finansowania „Programu rewitalizacji Miasta Kwidzyna” w latach 2005 - 2013 będą: budżet Miasta, budżet państwa, środki UE, inne. W niniejszym rozdziale wykazano środki finansowe przeznaczone przez Miasto Kwidzyn na projekty rewitalizacyjne zgodnie z uchwalonym przez Radę Miejską „Czteroletnim Planem Inwestycji na lata 2005 – 2008” który jest dokumentem wykonawczym do omówionego wcześniej „Programu Strategicznego Rozwoju Miasta Kwidzyna.

Projekty na lata 2005 - 2008 realizowane przez Miasto Kwidzyn będą zaplanowane w *Czteroletnim Planie Inwestycji Miejskich*, jednakże ich zakres i wielkość finansowania mogą ulec zmianom w przypadku np. zmniejszenia dochodów budżetu, przyznania dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub innych funduszy i środków celowych itp.

Czteroletni Plan Inwestycji Miejskich jest planem kroczącym, modyfikowanym corocznie przez Radę Miasta. Dlatego też opisy zawarte w niniejszej części opracowania nie mogą być traktowane jako obligatoryjne i niezmiennie. Stanowią one wytyczną dla osiągnięcia celów rewitalizacji i rozwoju Miasta w pierwszym okresie planowania, to znaczy na lata 2005 - 2008.

Projekty realizowane przez inne podmioty zostaną uwzględnione w planach inwestycyjnych lub budżetach odpowiednich podmiotów.

Plan finansowy realizacji rewitalizacji przedstawiono poniżej. Środki finansowe przeznaczone na finansowanie projektów rewitalizacyjnych, wykazanych w tabelach tego załącznika na rok 2005, znajdują się w uchwalonym przez Radę Miejską w Kwidzynie Budżecie Miasta na rok 2005.

Środki finansowe wykazane jako wkład własny dla projektów realizowanych przez podmioty inne aniżeli Samorząd Miasta Kwidzyna zostaną zabezpieczone przez właściwe podmioty.

Całkowity przewidywany koszt planowanych projektów rewitalizacyjnych to 49 036 908 zł. Z tego środki własne (środki podmiotów realizujących poszczególne projekty rewitalizacyjne) planowane są w wysokości 15 275 541 zł. Przewiduje się wsparcie ze środków akcesyjnych UE w wysokości 31 738 706 zł. W planie finansowym założono również wsparcie z innych środków pozabudżetowych w wysokości 2 022 661 zł.

Tabela nr 14: Plan finansowy Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna

Rok	Koszt całkowity zadań	środki własne	środki UE	Inne
2005	1 125 300	266 550	806 250	52 500
2006	8 850 000	3 077 500	5 387 500	385 000
2007	10 570 000	3 287 500	6 568 750	713 750
2008	10 055 000	3 262 500	6 318 750	473 750
2009	8 728 333	3 252 083	5 406 250	70 000
2010	2 548 333	537 083	1 881 250	130 000
2011	2 441 667	610 417	1 831 250	0
2012	1 908 333	477 083	1 431 250	0
2013	833 333	208 333	625 000	0
RAZEM	47 060 300	14 979 050	30 256 250	1 825 000

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA

Tabela nr 15: Plan finansowy Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna – tylko zadania realizowane przez Gminę Miejską Kwidzyn

Rok	Koszt całkowity zadań	środki własne	środki UE	Inne
2005	15 000	15 000	0	0
2006	3 330 000	555 000	2 775 000	370 000
2007	1 515 000	240 000	1 275 000	170 000
2008	2 100 000	525 000	1 575 000	0
2009	3 708 333	927 083	2 781 250	0
2010	1 608 333	402 083	1 206 250	0
2011	2 441 667	610 417	1 831 250	0
2012	1 908 333	477 083	1 431 250	0
2013	833 333	208 333	625 000	0
RAZEM	17 460 000	3 960 000	13 500 000	540 000

SYSTEM WDRAŻANIA

Wdrożeniem Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna zajmować się będzie bezpośrednio samorząd gminny: Rada Miejska oraz Burmistrz Miasta. Aktywnymi uczestnikami w realizacji Programu Rewitalizacji będą również wnioskodawcy i realizatorzy poszczególnych projektów.

Jednym z podstawowych celów będzie również zaangażowanie w realizację Programu – na zasadzie partnerstwa - jak największej liczby mieszkańców i organizacji pozarządowych.

Prace związane z wdrożeniem projektów współfinansowanych z środków UE, dla których inwestorem będzie Urząd Miejski, będą prowadzone przez zespół powołany w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie. Zespół odpowiedzialny będzie za przygotowanie i przeprowadzenie wszystkich zadań związanych z wdrożeniem poszczególnych projektów: przygotowanie procedur przetargowych, monitoring wskaźników projektu w fazie budowy i po jej zakończeniu. Przewiduje się w wyjątkowych sytuacjach zatrudnienie ekspertów oraz doradców zewnętrznych. Wybór wykonawcy zadań nastąpi zgodnie z obowiązującym prawem w zakresie zamówień publicznych.

Prace związane z wdrożeniem projektów współfinansowanych z środków UE, dla których inwestorem będą podmioty inne aniżeli Urząd Miejski, będą prowadzone przez dany podmiot lub powołany przez ten podmiot odpowiedni zespół zadaniowy.

Przygotowanie projektów przewidzianych do realizacji w latach 2005-2006 jest na różnym stopniu zaawansowania. Dla zadań zaplanowanych do realizacji w dalszej kolejności konieczne będzie wykonanie niezbędnej dokumentacji technicznej.

SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

System monitorowania i oceny programu rewitalizacji

Szczególnie ważnym elementem wdrażania Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna jest umiejętne określenie systemu kontroli i monitorowania realizacji celów. Podstawowym zadaniem tego systemu jest dostarczenie bieżących informacji o tym, czy cele rewitalizacji są osiąganym oraz w jakim stopniu. Ocena Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna ma służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników oddziaływania, czyli długotrwałych efektów poszczególnych projektów, przez to całego Programu Rewitalizacji.

Ocena ma odpowiedzieć na pytanie o trafność planowanych/przeprowadzonych/zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na krajowe polityki horyzontalne.

Dokonanie oceny jest obowiązkiem beneficjentów projektu – Miasta Kwidzyna. Dla oceny programów, których częścią są projekty współfinansowane z środków Unii Europejskiej rozróżnia się następujące typy ocen:

- *ex-ante* (przed realizacją programu); znać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna, harmonogram projektów sporządzono bowiem w oparciu o lokalne potrzeby oraz analizę zgłoszonych wniosków
- *mid-term* (w połowie okresu realizacji), w odniesieniu do Programu na lata 2005-2006 nie przewiduje się oceny w połowie okresu realizacji, gdyż zakończenie większości projektów zaplanowano na rok 2006. Ocena taka zostanie sporządzona w przypadku zaistnienia takiego obowiązku
- *ex-post* (na zakończenie Programu); w jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu - przez kolejne pięć lat, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania
- *on-going* (bieżąca); ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji

System monitorowania i kontroli powinien być skierowany na:

- analizę postępów w realizacji Programu,
- kontrolę terminów wykonania poszczególnych zadań.

Raporty z oceny Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna oraz poszczególnych projektów sporządzane będą zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej oraz ewentualnie innych instytucji zaangażowanych w realizację konkretnego projektu.

W przypadku inwestycji realizowanych przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych, ważnym instrumentem pozwalającym na monitoring realizacji całego Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna są raporty monitoringowe przedkładane do Instytucji Płatniczej. Zgodnie z Art. 34 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 1260/1999 z 21 czerwca 1999 r. wprowadzającego ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych, monitorowanie obejmuje zarówno monitoring rzeczowy, będący elementem zarządzania poprzez cele określone w programie, jak i monitorowanie wskaźników finansowych, będących funkcją zarządzania finansowego programem.

Raz do roku, wraz z oceną realizacji innych dokumentów programowych Miasta z perspektyw wykonania zadań ujętych w budżecie miasta, podsumowaniu podlegać będzie realizacja zamierzeń inwestycyjnych przedstawionych w Programie Rewitalizacji Miasta Kwidzyna oraz oceniany będzie wpływ realizacji projektów na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Skuteczność Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna poddawana będzie bieżącej ocenie przy pomocy ustalonych w dokumencie wskaźników monitorowania.

Poza określeniem wskaźników osiągnięć, istotne jest ustalenie metod monitorowania realizacji projektu, tj. wskazanie:

- źródeł danych dla wskaźników (np. statystyka państwowa, zamawianie specjalistycznych badań lub ankiet)
- potrzeby przeprowadzania wstępnych badań lub analiz dla ustalenia wielkości bazowych na początku realizacji projektu,

- jednostki odpowiedzialnej za opracowanie wskaźników lub przygotowanie raportów monitoringowych,
- częstotliwości pomiarów.

Ustalenia te dokonywane będą każdorazowo przed realizacją każdego z projektów, uwzględniając specyfikę i stopień trudności każdego projektu.

Public Relations programu rewitalizacji

Główną instytucją odpowiedzialną za promocję Planu Rozwoju Lokalnego oraz za informacje i promocję realizowanych działań jest Urząd Miejski w Kwidzynie.

Przygotowywane materiały promocyjne będą określać m.in. cele realizacji poszczególnych zadań w ramach Programu Rewitalizacji, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów. Sposoby promocji inwestycji współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie „Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych”.

Głównym celem działań związanych z promocją Programu Rewitalizacji jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach Programu, a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Grupami tymi są:

- beneficjenci projektów - mieszkańcy Kwidzyna,
- środowisko przedsiębiorców,
- instytucje państwowe i samorządowe,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczni.

W ramach promocji Programu Rewitalizacji Miasta Kwidzyna podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- rozszerzenie strony internetowej Urzędu Miejskiego w Kwidzynie, na której znajdzie się Program Rewitalizacji Miasta Kwidzyna oraz wszelkie informacje z nim związane,
- ulotki/biuletyny informacyjne dla beneficjentów,
- tablice informacyjne o formie realizacji i współfinansujących projekt,
- spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno – gospodarczymi,
- publikacje w prasie, radio, TV itp.

Każdorazowo opinia publiczna informowana będzie o współfinansowaniu Projektów ze środków UE oraz budżetu miasta poprzez artykuły i komunikaty prasowe, audycje radiowe i telewizyjne oraz poprzez strony internetowe. W miejscach realizacji poszczególnych Projektów ustawione będą tablice reklamowe informujące o współfinansowaniu inwestycji.

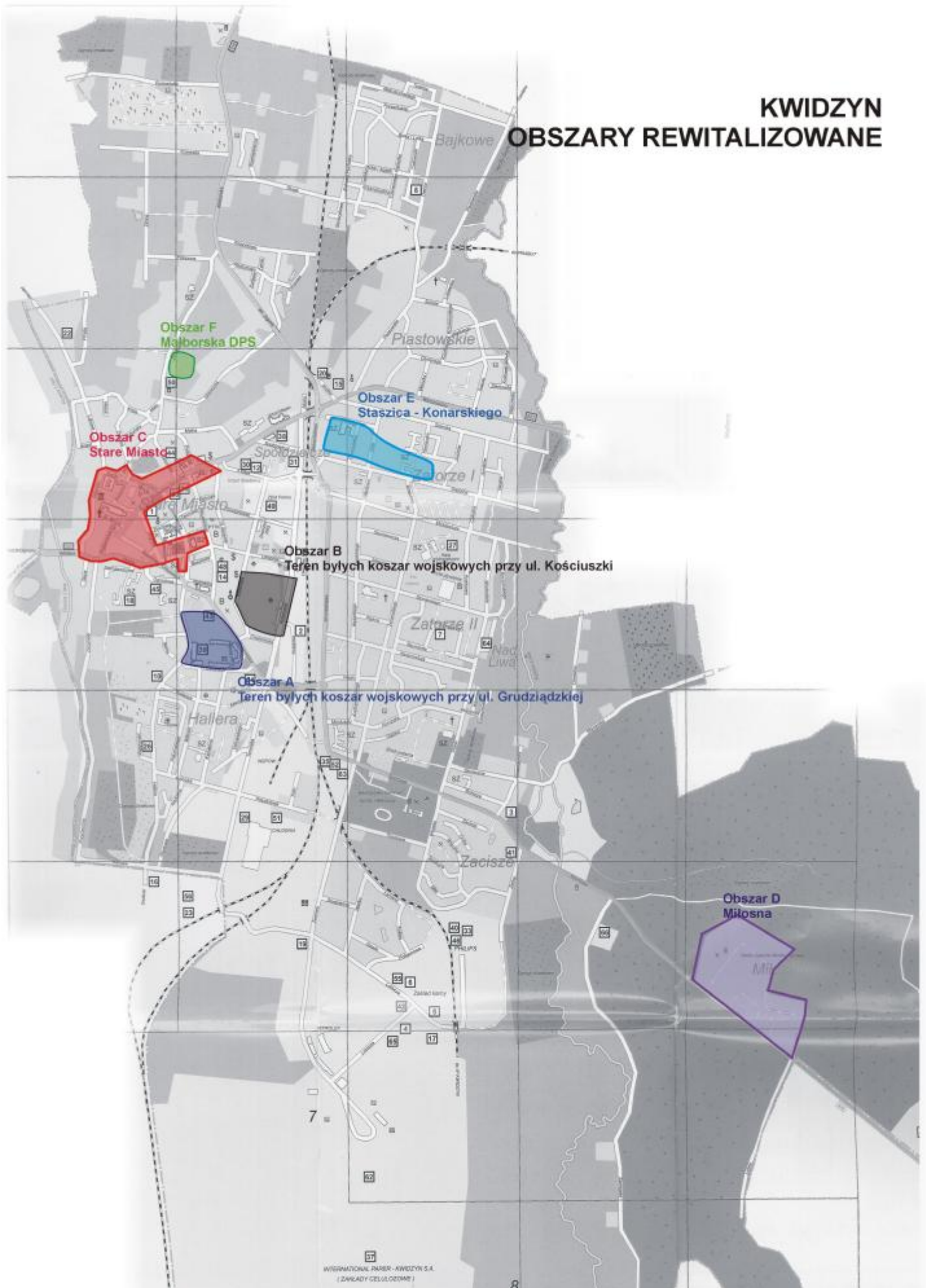
Po zakończeniu realizacji inwestycji ustawione zostaną tablice pamiątkowe informujące o częściowym finansowaniu ze środków zewnętrznych.

W przypadku organizowania konferencji, seminariów, pokazów dotyczących Unii Europejskiej prezentowany będzie jej wkład w rozwój Miasta.

ZAŁĄCZNIK NR 1

OBSZARY REWITALIZOWANE

KWIDZYN
OBSZARY REWITALIZOWANE

ZAŁĄCZNIK NR 2

**ZESTAWIENIE DANYCH O PROJEKTACH
REWITALIZACYJNYCH**

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA
ZAŁĄCZNIKI

L.p.	Nazwa zadania	Wnioskodawca/ Wykonawca projektu	Koszt całkowity	Środki własne	Środki UE	Inne	Okres realizacji	Stan zaawansowania
1.	Adaptacja pomieszczeń do potrzeb szkoleniowych i dydaktycznych - zmiana sposobu użytkowania lokalu przy ul. 11 Listopada 29/3 w Kwidzynie	Wyższa Szkoła Zarządzania w Kwidzynie	420 000,00	105 000,00	315 000,00		01.2005 - 08.2005	Zgromadzenie środków własnych, zawarcie umowy przedwstępnej na zakup lokalu i orzeczenie techniczne
2.	Zakup sprzętu audiowizualnego (przenośnego) niezbędnego do prowadzenia szkoleń poza siedzibą uczelni	Wyższa Szkoła Zarządzania w Kwidzynie	15 000	3 750	11 250		01.2005 - 05.2005	Zgromadzenie środków własnych, bogata oferta edukacyjna, porozumienie z jednostkami samorządów terytorialnych
3.	Adaptacja pomieszczeń do potrzeb dydaktycznych - zmiana sposobu użytkowania lokalu przy ul. 11 Listopada 28/5 w Kwidzynie	Wyższa Szkoła Zarządzania w Kwidzynie	340 000	85 000	255 000		01.2005 - 08.2005	Zgromadzenie środków własnych, akt własności lokalu, orzeczenie techniczne
4.	Budowa dwóch kwartałów przyrynkowych rynku Starego Miasta w Kwidzynie	Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp.z o.o. w Kwidzynie	18 000 000	9 000 000	9 000 000		05.2006 - 09.2009	Akt własności gruntu, posiadanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Kwidzyn - Stare Miasto", wykonane badania archeologiczne, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, koncepcja zabudowy
5.	Sala sportowa przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 ul. Katedralna 5	Powiat Kwidzyński	3 140 000	450 000	2 250 000	440 000	01.2007 - 12.2008	W roku 2004 zostanie wykonano koncepcję Sali, zabezpieczono w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym 10 000 zł na 2005 r. (zakończenie koncepcji), 100 000 zł na 2006 r. (projekt budowlany) i na kolejne lata 450 000 zł jako udział własny w realizacji zadania.
6.	Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 ul. Konarskiego 12	Powiat Kwidzyński	630 000	90 000	450 000	90 000	01.2007 - 12.2007	Pierwszy etap modernizacji zrealizowano w 2004 roku. W WPI przyjęto kwotę 30 000 zł na 2005 r. (wykonanie dokumentacji technicznej). W planie zabezpieczono środki własne w wys. 90 000 zł.
7.	Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 ul. Słowiańska 17	Powiat Kwidzyński	830 000	120 000	600 000	110 000	01.2007 - 12.2007	W WPI przyjęto kwotę 30 000 zł na 2005 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 120 000 zł
8.	Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 ul. Katedralna 5	Powiat Kwidzyński	1 240 000	180 000	900 000	160 000	01.2008 - 12.2008	W WPI przyjęto kwotę 40 000 zł na 2005 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 180 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA
ZAŁĄCZNIKI

L.p.	Nazwa zadania	Wnioskodawca/ Wykonawca projektu	Koszt całkowity	Środki własne	Środki UE	Inne	Okres realizacji	Stan zaawansowania
9.	Modernizacja obiektów Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego ul. Braterstwa Narodów 59 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	940 000	135 000	675 000	130 000	01.2010 - 12.2010	W WPI przyjęto kwotę 40 000 zł na 2006 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 135 000 zł
10.	Modernizacja obiektów Domu Dziecka ul. Braterstwa Narodów 58 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	520 000	75 000	375 000	70 000	01.2009 - 12.2009	W WPI przyjęto kwotę 20 000zł na 2006 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 75 000zł
11.	Budowa boiska dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 ul. Staszica 25 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	185 300	35 300	112 500	37 500	06.2005 - 10.2005	W 2004 roku opracowana została dokumentacja techniczna.
12.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 ul. Staszica 25 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	300 000	45 000	225 000	30 000	01.2005 - 12.2006	Zadanie realizowane etapami od 2001 r. Obiekty posiadają audyt energetyczny i niezbędną dokumentację.
13.	Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 ul. Ogrodowa 6 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	630 000	90 000	450 000	90 000	01.2007 - 12.2007	W WPI przyjęto kwotę 30 000 zł na 2005 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 90 000 zł
14.	Modernizacja obiektów Domu Pomocy Społecznej ul. Malborska 18 w Kwidzynie	Powiat Kwidzyński	420 000	60 000	300 000	60 000	01.2008 - 12.2008	W WPI przyjęto kwotę 20 000 zł na 2005 r. (audyt energetyczny). W Planie zabezpieczono środki własne w wys. 60 000 zł
15.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej zabytkowego obiektu byłego Stada Ogierów	Tereny Rekreacyjno-Wypoczynkowe MIŁOSNA Sp. z o.o.	1 000 000	500 000	500 000		2006 - 2007	Zadanie wymaga przygotowania pod względem formalno-prawnym
16.	Warsztaty praktycznej ekologii	Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa	450 000	45 000	337 500	67 500	05.2007 - 12.2008	Zadanie wymaga przygotowania pod względem formalno-prawnym
17.	Adaptacja budynku pokoszarowego przy ul. Kościuszki 30 na Kwidzyńskie Centrum Aktywności	Gmina Miejska Kwidzyn	5 400 000	810 000	4 050 000	540 000	09.2005 - 06.2007	Zadanie w trakcie przygotowania formalno-prawnego

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KWIDZYNA
ZAŁĄCZNIKI

L.p.	Nazwa zadania	Wnioskodawca/ Wykonawca projektu	Koszt całkowity	Środki własne	Środki UE	Inne	Okres realizacji	Stan zaawansowania
18	Modernizacja układu transportowego i uzbrojenie terenu Starego Miasta	Gmina Miejska Kwidzyn	4 200 000	1 050 000	3 150 000		2008-2009	Zadanie posiada dokumentację, która wymaga aktualizacji
19	Poprawa układu komunikacyjnego na Oś. Miłosna	Gmina Miejska Kwidzyn	1 600 000	400 000	1 200 000		2009-2011	Zadanie wymaga przygotowania formalno-prawnego
20	Zagospodarowanie terenu po byłej jednostce wojskowej przy ul. Grudziądzkiej - 11 Listopada	Gmina Miejska Kwidzyn	4 300 000	1 075 000	3 225 000		2009-2012	Zadanie posiada dokumentację, która wymaga aktualizacji
21	Zagospodarowanie terenu po byłej jednostce wojskowej ul. Kościuszki	Gmina Miejska Kwidzyn	2 500 000	625 000	1 875 000		2011-2013	Zadanie wymaga przygotowania formalno-prawnego